NGAY TAY

NĂM THỨ TƯ — THỨ BẢY 25 NOV. 1939, SỐ 189 — GIÁ 0$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, ĐƯỜNG QUAN-THÁNH - GIÂY NÓI 874

THƯ-VIỆN
C
563

DÂN BẾP RA TRẬN

— Trong không khí đầy hơi ngạt, tiếng máy bay vo vo ; dưới đất, đàn tầu bò nghiến thịt.

LƯỠNG NGHI BỔ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinn, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lưỡng nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lưỡng nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bất điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bất điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chủng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p 00 — Các cô kinh hành sai bẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dung Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

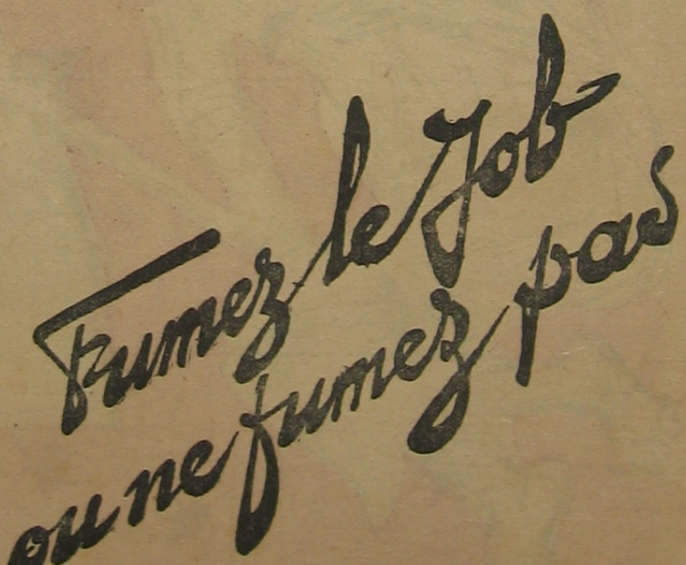
Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đâu đâu cũng đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

GRANDE EXPOSITION
de tissus Anglais dernier cri pour
HIVER 1939
chez **LEMUR**
14, RUE DES CUIRS - HANOI
L'homme difficile y trouvera sûrement son choix

Mời các ngài tới nếm
các món ăn Tứ-Xuyên
tại
Cao lâu Tứ - Xuyên
82, HÀNG TRỐNG, HANOI — GIÂY NÓI SỐ 394

Sẽ được vừa ý vì MÓN ĂN NGON
Cách tiếp lịch sự — Nhận đặt tiệc

THUỐC LY « CON CHIM »

THẦN DƯỢC

Ly có hai thứ : HÀN - LY và NHIỆT - LY

HÀN- LY : Khi buồn đi la bức tức khó chịu, tưởng đi được nhiều, nhưng đi phải giặn khổ, buồn đi luôn, trước khi đi phải quặn đau bụng, khi đi ra thuần thị lầy lầy như mũi, hoặc hung hung như óc cá, không có máu tươi, ấy là Hàn-ly, nếu đúng bệnh như thế, uống 1 liều thuốc Hàn-ly « CON CHIM » số 1 ắt phải khỏi. Mỗi liều có : 0p.15

NHIỆT-LY : Khi đi la cũng bức tức như Hàn-ly, có khác là, khi buồn phải vội vàng không quặn đau bụng, mà đi thì có máu tươi, thường sót ruột và thêm ăn, ấy là Nhiệt-ly. Nếu đúng bệnh như thế, uống 1 liều thuốc Nhiệt-ly « CON CHIM » số 2 là phải khỏi. Mỗi liều có : 0p.15

Ai mua cứ đến hỏi các nhà Đại-lý « PHÒNG-TÍCH CON-CHIM »

VŨ-ĐÌNH - TẤN *178 bis, Route de Lạch-Tray*
Ân Tứ Kim-Tiền năm 1926

Vi trùng nào nguy hiểm nhất?

Bệnh Lậu, Giang-Mai, Hạ-Cam đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Mộng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rụt gân, Lở loét, v. v...) và nguy cả tinh thần) Nọc độc làm di lụy đến nòi giống. Chỉ có :

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUẾ - HANOI

Từ phương pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan chữa được khỏi rứt nọc. Thuốc lậu 0p.60, Giang-mai 0p.70, Hạ cam 0p.30 một hộp, uống một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

Mách giúp

MỖI GIA ĐÌNH NÊN ĐỀ Ý ! KHI HỮU SỰ KHỎI RỐI TRÍ !

Mùa hạ năm nay khí trời rất nóng bức, bịnh « Cảm nhiệt » phát sanh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lắm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia-đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hôn mê, làm Kinh, San, Trái, nhức đầu v.v.., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÁN » thời bệnh trong 15 phút, lành bịnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cắt có dán thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhãn dược » trị độ 50 bệnh nhơn

BẮC - ÁI
100 Bd Tổng-đốc-phương — CHOLON

Sách Khoa Học! Bí Thuật!
của Võ sĩ Vô địch Qui-nhơn 1937

Võ Thực Hành. Giấy tốt Op.40 60 miếng võ Nhật-bản dạy đánh, bẻ, bẻ gẫy chân tay dễ học. 60 hình vẽ rõ ràng.

Tướng số giá Op.15. Cước bảo đảm Op.15

Muốn khỏi bị bịp bởi các thầy tướng số. Muốn xem lấy vận hậu, tương lai nhân duyên, mày mắt, ù tai, hắt hơi, giải mộng nên đọc cuốn Tướng Số.

Bắp thịt trong 30 ngày. Giá Op.25. Cước Op.15

Dạy to sương, gân bụng, cao người. Có tựa của M. Abadie Vice Président de la F. S. T., Président du Boxing Club Hanoi và U. S. H. In lần thứ hai.

Sách có gửi bán tại : Saigon Mai-Linh 120 Guynemer. Prompenh Trường Xuân, Huế : Hương Giang. (Mua sách trả tem cũng được)

Học *Gồng Trà Eha* sau ba tối thành tài đao chém, búa bổ không đứt, không kiêng cữ nhiều giá 3p. — Mỗi thứ.

Bùa Chiêu Tài, Bùa Thương, Bùa Yêu giá 3p. — Mỗi thứ.

Thư từ mandat mua sách, lấy bùa } đề tên : M. VŨ ÔN 120 b/s Chanceaulme HANOI — TONKIN

Thuốc bổ thận
KINH- TIẾN TỤY - TIÊN
kiến hiệu như thần
Mua ngay kẻo hết !

Thuốc Kinh-tiến Tụy--tiên có từ đời Khang-Hi là một thứ thuốc do Bát-tiên chế ra, có lịch sử rất rõ ràng. Thực là một thứ thuốc từ bệnh ở thận theo lời cổ truyền thần hiệu nhất ở Châu Á ta từ xưa tới nay. Công dụng thuốc ấy riêng đối với đồng bào. Người Nam ta mấy năm nay gần đây thì thực là 100 phần 100 hiệu nghiệm ! Ai chưa rõ, xin kíp mua trước ngày 10 Novembre chỉ phải trả có nửa tiền, mà dùng sẽ hiểu ngay sự thần hiệu của thuốc đó.

Hộp 2p.00 trả 1p00 (Riêng hộp 1p.00 phải trả 0p.70)

Kinh-tiến Tụy-tiên tổng trị các bệnh liệt-dương di, mộng, lãnh tinh, cường dương không lâu, giao hợp kém, đau lưng mỏi xương, mờ mắt, rụng tóc, nước tiểu vàng đỏ và đi luôn, chậm đường sinh dục.

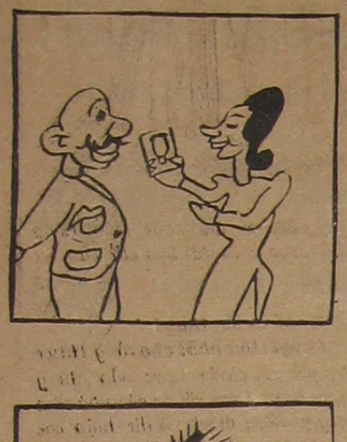
Bán tại :

THƯỢNG - ĐỨC
15, Mission (Nhà Chung), Hanoi

và các tỉnh có đại-lý Thượng - Đức

Ở xa mua bằng cách lĩnh hóa giao ngân (C. R.)

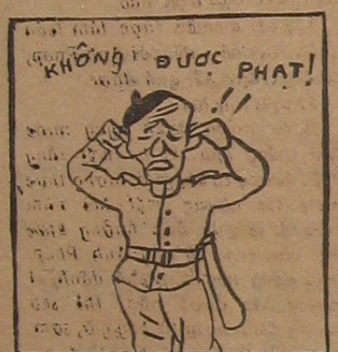
CUỐN SỔ VÀNG

Hà-đông — Ngã-tư-sở. — *Tin hồng lâu — Nhiều cô đầu không chịu nộp ảnh để dán vào sổ tùy thân của mình, nhà chuyên trách đã phải dùng tới kế giả làm quan viên, bắt nhân tình với chị em, mới lấy được ảnh của họ.*

Hà-đông. — *Vẫn tin hồng lâu — Các chủ cô đầu làm đơn xin không trả lương đào rượu, vì theo trong đơn : « cô đầu rượu không biết làm trò trống gì cả... ». Một cuộc điều tra đã mở để xét đào rượu có thể làm được những trò trống gì. Nhiều quan viên hay hát suốt đêm đã phải đòi hỏi để khai.*

Hanoi. — *Ông chánh cầm vừa ra lệnh cho các thầy đội xếp không được phạt những người bán hàng rong khi họ đỗ ngoài đường, trừ khi họ làm bẩn đường quá. Và nếu họ ngồi lâu thì bảo họ đứng dậy, nếu họ chưa có vẻ thì đưa họ đi lấy, đừng biên phạt như trước nữa. Thật là giản dị, tầm thường quá, nghe chướng cả tai những thầy đội... thích phạt !*

Bắc-kỳ — *Nhiều người thấy giá thực phẩm vẫn cao đồn Hội đồng định giá thực phẩm đã chết. Một tin đồn nhảm xin đính chính. Một chứng cớ hiển nhiên : Hội vừa mới họp một lần nữa và bắt các nhà buôn phải kê bảng giá hàng một lần nữa.*

Hanoi. — *Một ông chủ xe kiện một thầy ký ở phòng thu thuế đòi ăn tiền không được, kiếm chuyện, rồi cầm ba thẩm đập vào mặt ông ta ngay giữa công chúng. Sự thực hư về chuyện vòi tiền chưa rõ ; song hiện ai cũng phục ông ký rất hách với người Annam.*

của TÔ TỬ

Ô Người

Nòi với giống

NGƯỜI Nhật chưa chinh phục xong nước Tàu đã nghĩ đến một vấn đề rất quen tai cho dân họ Hít : vấn đề người khác giống lấy nhau.

Vấn đề quan hệ và dư luận phân vân. Báo chí Nhật cãi nhau rất hăng và giấy mực tốn cũng không ít. Có báo bảo rằng người Nhật lấy vợ hay lấy chồng Tàu không có gì hại, chỉ có lợi, vì có thế sự hợp tác của hai nước mới được thân mật và cái trật tự mới ở Viễn đông mới trường cửu được.

Nhưng ông Togaki, hiệu trưởng trường Luật Hoseï, và đồng chí, nhất định bác cái thuyết ấy, lấy lý rằng thuyết ấy sẽ làm cho Nhật bị Tàu nuốt mất thôi. Vì rằng :

1·) Nước Tàu có những 400 triệu người và Nhật chỉ có 80 triệu.

2·) Người Tàu bây giờ « pha máu » đã nhiều, nghĩa là đã « lai » với nhiều giống khác. Người Nhật là một giống

nguyên chất, máu chưa bị giống người nào khác đến pha. Vậy mà theo luật tự nhiên, một giống nguyên chất dễ bị giống lai thôn tính.

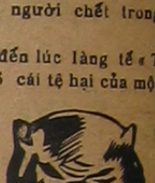
Cái thủ lớn

TRONG Trung, người ta đã bắt đầu cải lương hương tục. Cũng như ngoài Bắc độ nào.

Một tỉ dụ. Theo báo *Tiếng dân*, làng Năng Tây, ở Quảng Ngãi, đã có hương ước mới. Mấy ông kỳ hào, sản quần gãi đùi, lắc lư cái đầu, mặt đỏ vì rượu, hăng hái bàn việc làng và nhất định trừ bỏ các hủ tục... « theo trình độ tấn hóa của nhân dân hiện thời mà châm chước sửa đổi ».

Sau khi đã nghĩ và viết được một câu văn đại cà sa như thế, các cụ lý làm sung sướng lắm, và nhất nhất đồng lòng bỏ các tục : 1·) Cần biếu như cần ông cả một đầu heo, và thêm bò, cần viên kỳ hương chức dự tế cũng biếu, và những phần bến khác cũng lý thú như thế. 2·) Biếu phần các dân kiểu ngụ để lấy tiền biếu các hương lý. 3·) Lấy tiền huyệt mã bán cho chôn người chết trong địa bàn làng.

Nhưng đến lúc làng tế « Thu », các cụ mới rõ cái tệ hại của một cải tục.

Bỏ khoản cần biếu, thì còn gì là một tục của làng nữa, và nhất là còn gì là thủ bò, thủ lợn cho ông cả, còn gì phần biếu cho kỳ hào kỳ mục, còn gì là nền nếp xưa, thuần phong cũ ! Các cụ bèn nhất định quên hương ước mới, cần biếu nhau như thường và biếu phần dân ngụ cư để lấy tiền biếu thêm cho vui. Dân em có người tò mò hỏi thì các cụ gắt lên rằng : « Làng hứa sẽ không thu tiền huyệt mã, chớ như sự cần biếu là phải theo tục lệ cũ của làng ».

Ừ, có thể chứ. Trả lời như thế là phải. Cái gì cũ phải là cái gì hay. Tiền nhân mình đã đặt ra cái tục lệ gì, là ta phải giữ ; các cụ ta ngày xưa có những tục lệ ấy vẫn sống kia mà. Nếu nó giở, nó hủ thì các cụ đã bỏ đi rồi, còn đợi đâu đến bọn chúng ta : đời thủa nào, chứng lại không hơn vậy được. Cho nên các ông làng ở Năng Tây gìn giữ cho cổ tục như một cái bảo vật trong viện bảo tàng là đáng được... phần cần biếu, thủ bò, thủ lợn và phao câu lăm lăm.

Một cuộc thí nghiệm

VIỆC NÀY chỉ có thể xảy ra được ở bên Mỹ.

Ông Lansing, thủ hiến hạt Michigan ít lâu nay lo buồn. Ông thấy số phạm

Đã có bán :

ĐÔI BẠN

của NHẤT-LINH giá 0$55

Còn một số rất ít :

HỒN BƯỚM MƠ TIÊN	0$50
ÔNG ĐỒ BÈ	0.10
THOÁT LY	0.55
NẮNG TRONG VƯỜN	0.35
GIÓ ĐẦU MÙA	0.35

ĐỜI NAY XUẤT BẢN

va việc

nhân tăng lên một cách quá nhiều, và vội vàng đến nỗi các nhà lao đều chật ních không còn một chỗ đứng để chứa tù mới nữa.

Không muốn bỏ tiền ra làm thêm một vài nhà tù nữa, ông Lansing bóp chán nghĩ. Rồng ông tìm ra được một cách, có thể làm cho người hung hăng trở nên hiền lành như thỏ : ấy là cách bắt người lấy vợ.

Ông ta bèn ra lệnh rằng những tội nhân nào gần mãn hạn tù mà chịu lấy vợ ngay thì được thả ra. Rồi ông mỉm cười một mình, đinh ninh rằng cuộc thí nghiệm của ông sẽ có kết quả mỹ mãn.

Không ngờ các thiếu nữ ở hạt Michigan đã xô đến ông xin cho tấm chồng thì rất nhiều. Nhưng số tội nhân chịu lấy vợ để được tha thì lại rất ít. Té ra họ nghĩ rằng ở trong nhà tù, họ bị mất tự do về phần xác, nhưng phần hồn còn thảnh thơi, chứ lấy vợ thì lại bị mất tự do về cả phần hồn lẫn phần xác.

Hoàng Đạo

VĂN TỨC LÀ NGƯỜI

— Nhà thi sĩ Lê văn Tâm quê anh ạ.

— Thảo nào những câu thơ nó chỉ có một chân thôi.

NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ

Anh-Pháp-Đức chiến tranh. — Sau một thời kỳ yên lặng, quân Đức lại hoạt động. Tại mặt trận phía tây, quân Đức và quân Pháp lại đánh nhau ở nhiều chỗ, song vì nước sông Rhin lên to nên hai bên đều phải lui binh.

Ở mặt biển, nhiều tầu buôn của các nước trung lập bị đắm vì va phải thủy lôi phục của Đức, trong số có cả một chiếc tầu Ý.

Ở Tiệp vừa có cuộc khởi loạn lớn, kinh thành Prague phải thiết quân luật, tới hai vạn quân Đức kéo sang giữ kinh thành, và dùng súng đại bác và ô tô bọc sắt để đàn áp học sinh Tiệp. Có 5 vạn người Tiệp bị bắt, trong số có 120 người bị xử tử.

Cuộc điều đình của Nga-Phần vẫn chưa xong. Nga nhất định đòi lập quân cảng ở Hongoe (trong hải phận Phần), nhưng Phần không chịu. Hai bên hiện đương giữ miếng nhau : 15 sư đoàn Nga và 7 sư đoàn Phần đóng đối diện nhau ở biên thùy để phòng sự bất chắc xảy ra.

●

Trung-Nhật chiến tranh. — Quân Nhật đã đổ bộ ở Bắc-hải, chiếm Paòng thành và Khâm-châu, và hiện đương kéo lên mặt bắc theo phía Nam-ninh. Không quân Nhật cũng sắp sửa tiến công Quảng-đông và Quảng-tây.

Chính phủ Trùng-khánh đã quyết định đổi lại chính thể, lập thành một chính phủ lập hiến thay cho chính phủ hiện thời. Một kỳ hội nghị Quốc dân tham chính sẽ mở để bàn bố hiến pháp.

●

Các công chức phải làm việc 8 giờ một ngày — Kể từ ngày 20 Novembre, các công sở mở cửa buổi sáng từ 7 giờ 30, buổi chiều từ 2 giờ đến 6 giờ, nghĩa là các công chức phải làm việc 8 giờ một ngày. Thể lệ này chỉ thi hành trong thời kỳ chiến tranh.

Các xưởng thợ có thể làm việc 60 giờ một tuần lễ — Từ nay các xưởng kỹ nghệ, các sở mỏ hay các nhà buôn ở Đông-dương, bất cứ công hay tư, đều có thể làm việc 60 giờ một tuần lễ. Các xưởng xuất sản các thứ dùng vào việc quốc phòng có thể làm việc 72 giờ một tuần lễ. Thể lệ này cũng thi hành trong thời kỳ chiến tranh.

Buôn hàng ngoại quốc phải khai khi gửi mua hàng — Vì nay là thời kỳ chiến tranh nên luật lệ về nhập cảng có thay đổi : các nhà buôn muốn mua hàng của ngoại quốc phải khai với nhà Đoan khi gửi thư mua hàng.

Luật đại xá đã ban hành ở Đông-dương cho các tội phạm về việc hội họp, bầu cử, biểu tình ngoài phố, v. v.. trước ngày 10 Mai 1939. Những phạm nhân bị 3 tháng tù án treo hay 15 ngày tù, có thể được hưởng luật đại xá ; những phạm nhân bị tội nặng thì đều được ân giảm.

Đeo mặt nạ để phòng hơi độc — Từ nay đến cuối tháng Novembre, tại nhiều tỉnh ở Bắc-kỳ sẽ có cuộc tập phòng thủ thụ động ban ngày. Ít nhiều công chức sẽ đeo mặt nạ phòng hơi độc để thử đồ dùng và tập cho quen, phòng khi lâm sự khỏi phải lúng túng.

Thể lệ mới cho nhà hát cô đầu đã thi hành từ hôm 23 Novembre, nhưng kể từ 15 Novembre, những nhà nào chưa nộp danh sách và ảnh cô đầu đều bị tạm đóng cửa.

Việc hạn chế trồng thuốc nào — Những làng không được phép trồng thuốc lào thì dân không được chứa quá 5 cân thuốc trong nhà. Người nào ở các làng không được phép trồng thuốc mà có thuốc trong nhà thì phải mang bán cho các cửa hàng có môn bài chứa thuốc.

CÂU CHUYỆN hàng tuần

NƯỚC cờ Âu-châu vẫn không thay đổi. Hai bên bày trận rồi giữ nhau. Và trong khi xe, pháo mã rầm rộ, sẵn sàng giàn ra hai bên sông, người ta thủng thỉnh đắm tốt bên hay ghềnh sĩ. Hình như bên nọ chỉ chờ cho bên kia nóng tiết phá thế trận, vì bao giờ phá thế trận cũng phải tinh quân hay thí quân và nếu không thắng ngay thì sẽ bị lâm vào nước bí một cách rất chắc chắn.

Thì vẫn thế, có chi lạ ! Bên Anh Pháp bày trận vây, mục đích cốt để bên địch lâu ngày hết lương thực khi giới là phải đầu hàng. Còn bên Đức mới cần đánh để phá vòng vây.

Đã mấy lần rồi người ta tưởng Đức khởi sự. Một lần người ta cho Đức rục rịch vượt qua Thụy-sĩ. Rồi cái lo của Thụy-sĩ trở nên cái lo của Bỉ-lị-thì, cái lo của Hà-lan. Lần này, người ta lại quả quyết rằng Hitler sẽ chiếm Hà để đặt ở đấy những nơi căn cứ cho đội máy bay và tầu ngầm chuyên việc đánh phá Anh. Người ta gán cả cho Hitler câu tuyên bố này : « Nước Anh không còn là một cù lao nữa ». Nghĩa là một ngày kia Đức sẽ có thể đổ bộ lên đất nước Anh dễ dàng như Đức đã vượt qua bờ cõi một nước ở lục địa, nước Ba-lan.

Nhưng sự thực thì Đức chưa hành động gì, tuy có kéo nhiều binh lính ra biên thùy Thụy, Bỉ, Hà.

Thế rồi, việc xâm lược Hà, Bỉ chưa yên, lại đến việc lấn Lỗ. Người ta cho rằng Đức giả vờ dự bị đánh mặt tây để các nước đồng minh và trung lập chú ý cả vào đấy, trong khi ấy Đức sẽ bất thần tiến thẳng vào đất Lỗ.

Nào đã hết đâu ! Việc Lỗ đương làm sôi nổi dư luận các nước trung lập thì lại nổ bùng ra cái tin Đức cho chở qua Nam-tư-lạp phu sang Bảo-lị-thì hơn 500 toa khí giới và rất nhiều máy bay, mục đích hình như để chiếm lấy eo bể Dardanelles của Thổ-nhĩ-kỳ.

Cuối cùng lại còn tin đồn Hitler tuyên bố sẽ triệt Anh, cướp thuộc địa của Anh và xui cả Nga hòa Nhật để chiếm lấy miền cận đông của Anh mà đánh vào Ấn-độ.

Người ta đồn Đức đánh lung tung mà chưa thấy Đức đánh một nơi nào, trừ một mặt trận Pháp Đức, mà ở đó đôi bên chỉ cầm cự nhau.

◆

Vì thế có hai thuyết.

Thuyết thứ nhất cho rằng Hitler lại giở cái chiến lược vẫn dùng xưa nay : Làm rối óc các nhà cầm quyền đồng minh và dư luận các nước trung lập. Chiến lược nay đã khiến Hitler đắc thắng nhiều lần đối với Áo, Tiệp, Ba-lan.

Nhưng chỉ khi nào bên đương đầu với mình yếu như Áo, Tiệp, Ba-lan thì chiến lược làm loạn óc mới có công hiệu. Còn khi bên địch mạnh và sẵn sàng nghênh chiến thì khó lòng làm người ta kinh hoảng được. Là vì người ta tin ở sức người ta, thì người ta cứ vững tâm vững trí mà chờ đợi cuộc tiến công, dù cuộc tiến công ấy khởi ở mặt trận nào.

Vậy cái « chiến lược làm loạn thần kinh hệ » đối với Anh Pháp, không thể có kết quả được.

Thuyết thứ hai :

Hitler muốn đánh ngay nước bài thắng phụ. Hitler biết rằng hiện đương có khi giới lương thực sung túc nhưng một hai năm nữa tất sẽ chịu ảnh hưởng khốc hại của cuộc bố vây Anh Pháp. Vậy đằng nào cũng phải đánh, vì không hòa được nữa, thì sao không đánh ngay từ bây giờ, sớm ngày nào lợi cho mình ngày ấy ?

Nhưng bộ tham mưu Đức lại không ưng tiến công, cho rằng đem binh lính hùng tráng phá chiến hãng Maginot thì khác nào như đổ than vào lò lửa đang cháy. Quân Đức đã có kinh nghiệm trong những trận đánh Verdun hồi năm 1917.

Người ta bảo có sự bất đồng ý và sự xích mích giữa Hitler và bộ tham mưu. Sự thực thì không có thế. Hitler bao giờ cũng độc đoán, và khi đã cả quyết thì chẳng ai ngăn cản nổi. Nhưng, cũng sự thực, Hitler chưa quả quyết. Sự do dự của các tướng Đức làm Hitler cũng đâm ra do dự.

Hình như Hitler đương tìm tĩnh mịch ở nơi biệt thự để suy nghĩ như mỗi lần có điều khó nghĩ. Chưa hiểu sau những ngày trầm tư mặc tưởng, Hitler sẽ quả quyết hay vẫn còn do dự.

Khái-Hưng

CHỢ PHIÊN THANH NIÊN

Tối thứ bảy trước.

Tôi đi chợ phiên với nhiều nụ cười đính trên môi, dăm ý nghĩ đắt trong đầu, và một người bạn kèm bên cạnh. Nụ cười tươi tắn lắm ; ý nghĩ tốt đẹp lắm. Chỉ có người bạn hơi đáng phiền một chút : anh ấy si tình. Bởi thế, cả chợ phiên đều biến đi hết, anh chỉ nói đến cô vị hôn thê của anh. Nhưng anh được cái dễ bảo và sinh khôi hài. Nhiều lúc tôi kéo anh ở trên mây xuống để bình phẩm một cảnh vừa trông thấy thì anh vội đồng ý với tôi ngay. Tôi cũng rất đồng ý với anh theo lối của tôi : tội sẵn lòng tiêu bằng tiền trong túi của bạn. Lúc vào cửa, anh phát biểu :

— Lêta để moa lấy vé.

— Đồng ý.

— Cô cài thêm cánh hoa nữa cho ông ấy... Không, moa trả tiền cho... Kìa *confetti*, lấy thêm nữa mà ném.

Tôi không chối từ.

— Vào ăn chả nem đi. Toa đã đói chưa ?

Tôi đói ngay tức khắc.

Và cứ thế, người bạn tốt ấy lấy sự rộng rãi để tỏ sự sung sướng của mình.

Nhờ đó, tôi được hưởng các cuộc vui của chợ phiên một cách hào phóng dễ dàng và không tốn kém.

●

Cái tên sẵn vần của Chợ phiên Thanh niên nghe thuận tai như một câu ca quảng cáo. Một thứ *slogan* ngẫu nhiên. « Chợ phiên thanh niên ! Chợ phiên thanh niên... » Mấy người nhắc lại để thưởng thức cái vần điệu của câu thơ và cao hứng đọc tiếp, mỗi người một cảnh.

— Chợ phiên thanh niên — chợ phiên nhiều tiên — chợ phiên mất tiền — chợ phiên chợ phiên...

Rồi họ nhìn ra chung quanh để tìm sự khen phục của công chúng.

Một người trong đám đông nói to một điều nhận xét :

— Đông thực ! Thế này thì điên sạng cũng vô ích, làm gì có đủ chỗ cho người ta ngắm...

Một tư tưởng nữa lên tiếng ở một cái miệng vô hình :

— Chợ phiên có mỗi một đường, y như một cái cống.

Tôi cũng nghĩ thế. Nhưng là một cái cống sáng sủa, trong đó lấp lánh muôn màu. (Muôn là nói theo giọng văn chương : tính rộng ra thì độ vài mươi màu là hết.) Một cái cống mà chuột là những nam thanh nữ tú thong thả chui vào một đầu, lượn một vòng, ló mũi chỗ này, nghé mắt chỗ kia, tung một ít hoa giấy lên trời, chán rồi lại chui ra một đầu khác.

●

Bảo chợ phiên sáng sủa cũng là một lối nói ninh. Theo người bạn mà tôi rất đồng ý thì phải thêm lên gấp ba bằng ấy số đèn treo. Vẻ rực rỡ chói lọi, chỉ thấy lúc người ta đứng ngoài đường : ở đấy tối. Khi đã vào trong cái lối độc nhất của chợ, thì người ta có một thứ cảm tưởng chờ đợi là lạ và hơi khó chịu : đợi cho những đèn điện kia được « mở thêm chữ » lên. Y như trong rạp xiếc gặp lúc máy điện chạy yếu.

Nhưng ta cũng nên dễ tính. Người bạn tôi chắc lưỡi một tiếng tha thứ và tôi cũng thả cho cái chợ phiên mờ tối một ít ánh sáng của lòng khoan dung. Quang cảnh liền thấy tưng bừng ngay. Trong vinh quang của bụi phấn vàng, những cánh áo tân thời lấp loáng lượn giữa những vừng Âu phục màu kín đáo. Hoa giấy tung lên như lời hoan hô sung sướng và câu văn của tôi đây bỗng thành ra đẹp đẽ một cách bay bướm cũng hay hay !

Theo ý tưởng thông thường và những câu sáo của các chợ phiên, chúng tôi bảo nhau tưởng tượng đây là một cảnh bồng lai. Sự vi von đó thấy khí hơi ngoa, nhưng nhờ có sự đa tình của anh bạn tôi và cái óc mơ mộng của tôi, chợ phiên này cũng có thể là một tiên cảnh ở bậc thứ hai hay thứ ba, hay cùng lắm ở bậc thứ tư, để khỏi xúc phạm tới lẽ phải.

Các giai nhân họp chợ cũng vậy. Đó là là những vị đệ tam hoặc tứ đẳng tiên nga. Chúng tôi ngắm đến nỏ mắt rồi thì thấy bụng bảo khẽ rằng chúng nó đói. Ấy là lúc tôi đồng ý một cách rất mau mắn với người bạn tìm vào một hàng quà.

●

Bài tường thuật của tôi, tới đây, vẫn quên một điều cần. Tôi chỉ thuật — và thuật cũng khá tường — những điều mắt thấy. Độc giả không nghe thấy những tiếng quan hệ và ầm ỹ trong các chợ phiên. Đó là những tiếng gây nên bởi thứ tiếng ồn ào của các chợ thường và những tiếng máy truyền thanh hay máy hát.

Tiếng ồn ào thì cố nhiên không chép hết ra đây được, dù tôi là một người phóng viên tận tụy với nghề. Nghìn cái mồm nói những bao nhiêu nghìn câu chuyện khác nhau. Có khi không nói, người ta chỉ cười, reo hát nghêu ngao, ho, hoặc thổi sáo mồm, hoặc nữa chí chóe kêu, như mấy cô bé kia lúc bị một vòng thiếu niên « tài hoa » đang vây bắt.

Trên những tiếng chép không xuể đó, là những tiếng phát ra ở lưng trời, to hơn nhiều và thỉnh thoảng ta mới nghe thấy :

— Allo ! allo ! mời các bạn lại xem trò quỷ thuật, do bà Bé Ly biểu diễn...

— Allo ! allo ! Mời ông Y đến ngay phòng giấy.

— Allo ! allo ! Có nào tên là cô T. bỏ rơi cậu em tên là X. xin lại phòng trị sự mà lấy về, mau lên...

Đó là tiếng loa truyền thanh. Thứ loa rất có ích cho các chợ phiên. Người ta dùng để báo trước những trò vui, để gọi một người khó tìm, để nhờ tìm những vật đánh rơi mất như : trẻ con, ví tiền hay ông chồng của một bà vợ đãng trí !

— Allo ! (ấy là kêu ví dụ) allo ! các bạn đi chợ phiên làm ơn tìm hộ cho bà Y một người đàn ông 42 tuổi, ăn mặc gọn, người bé nhỏ, bị lạc trong lúc bà ăn phở ở quán Bình dân...

Thường thường những câu xướng ở miệng loa này được công chúng hoan nghênh vì cái tính cách hài hước tình cờ. Công chúng bàn tán thêm vào và gây được những chuỗi cười đôi khi cũng thú vị.

●

Cái khiếu hài hước của chúng tôi gặp những dịp được kích thích mạnh. Bạn tôi nói :

— Ô giá dùng máy truyền thanh để tìm bạn khác giống, để làm cách tuyển thợ hay tuyển phu thì tiện nhỉ.

Tôi cũng bàn :

— Phải. Chẳng hạn có những tiếng đao thế này : Allo ! allo ! một thiếu nữ nhan sắc tuyệt vời, 19 xuân xanh, muốn được một bạn trai đưa đi xem chợ phiên.

— Hay là : Allo ! allo ! một thanh niên có bằng cử nhân bách khoa, 25 tuổi, đánh lạc một cô bạn rất yêu điệu, vào khoảng từ 18 đến 21 tuổi, tầm thước hay nhỏ nhắn cũng được, nhưng răng phải trắng và biết đọc tiếng tây. Cô nào lạc thì đến phòng giấy mà tìm bạn.

— Hoặc : Allo ! allo ! Một thiếu nữ 19 tuổi, nhan sắc, học thức, bị lạc mất bạn, hiện đợi ở phòng giấy. Ai là bạn xin đến đấy mà tìm.

LÊTA

THI SĨ (*ngâm*). — Ta bước theo mơ, trí nhẹ nhàng...

VỢ (*gắt*). — « Mơ » là tiểu thư nào đấy ? mà cậu đi theo hắn.

— Ô hay ! tiểu thư nào đâu !

— Thế thì cậu đọc lại cho tôi nghe nào !

— (*ngâm*) Ta bước theo mợ trí nhẹ nhàng.

— . . . . !

Luthart
57 Rue du Chanvre
HANOI
Violons
Banjos
Guitares
Mandolines
Cordes harmoniques
Accessoires

Cùng các bạn gái

Cô Yetta trước đã làm tại tiệm hớt tóc ở Dalat, có bằng tốt nghiệp của Chánh phủ Pháp về khoa tô sửa sắc đẹp đã bắt đầu tiếp các bạn tại

MỸ VIỆN « MA BEAUTE »

6, BORGNIS DESBORDES — HANOI

Sửa lại TÀN HƯƠNG, TRỨNG CÁ, CHÂN LÔNG NỞ và những khuyết điểm khác trên mặt theo phương pháp của bác sĩ Peytoureau tại Paris.

Sửa sang sắc đẹp bằng quang tuyến V. và U. V.

Sửa sang mớ tóc rất cẩn thận.

Ở đây, một nhà tốt nghiệp về khoa hớt tóc và chuyên môn về cách nhuộm tóc bằng dầu hoặc thuốc nhuộm sẽ được bán hạnh tiếp các bạn gái.

UỐN TÓC BẰNG ĐIỆN — SỬA LẠI CÁC LỐN TÓC

SỬA MÓNG TAY và MÓNG CHÂN

Giá đặc biệt cho các bạn gái từ 7 Novembre cho đến 7 Décembre 1939

VĂN - CHƯƠNG

Cách làm viêc của nghệ-sĩ

CÔNG việc của nhà nghệ-sĩ vừa giống công việc của những thợ giỏi ở trong buồng, lại vừa khác. Giống công việc của các thợ giỏi ở chỗ cần phải có một sự khéo léo về cách thức. Sự khéo léo ấy chỉ có thể có được bằng cách chuyên học các tay thầy, và bằng những cách tập kiên nhẫn. Lẽ tự nhiên, cần phải có một cái thiên bẩm. (Mozart, Byron, v.. v.) Nhưng cần phải hiểu rằng cái thiên bẩm, bỏ tự mặc nó, sẽ thành ra cẩn cỗi. Tôi đã được xem Valery làm việc ; tôi đã xem kỹ các bản thảo của Proust. Chỉ là những sự tìm tòi kiên nhẫn, sửa chữa luôn luôn, những cố công để tìm hoặc cái chữ giãi bày đúng nhất ý tưởng, hoặc cái chữ, vì những lẽ bí mật về cân đối và điều hòa, là cái chữ *độc nhất* có thể dùng được trong chỗ ấy. Viết một bản đàn cần phải có một cái học về âm nhạc phiền phức và chỉ có thể thâu thái được, dẫu là một người có thiên tài, bằng một sự chuyên cần lâu dài và tỉ mỉ. Ở trong cái nghệ thuật hỗn nhiên và cao nhất có một phần học tập và công luyện.

Tất nhiên, sau những cuộc tìm tòi lâu dài ấy, nhà nghệ sĩ thâu thái được một kinh nghiệm, một sự chắc tay và chắc văn, khiến nhà nghệ sĩ có thể trong một vài lúc và khi nào biết rõ ràng cái mình định diễn tả, làm được việc đó một cách nhanh chóng, thành công ngay, khiến đối với người thường, có vẻ thần tình quá. Whistler cóc cần những kẻ nào vẫn trách ông ta rằng đã vẽ bức tranh nọ trong có một giờ. Ông ta có thể vẽ bức tranh trong một giờ được vì ông ta đã vẽ nó xuốt cả một đời!.

Những sự thâu thái cái khéo léo về nghề đó, công việc chính của người thợ giỏi, chỉ là một phần công việc của nhà nghệ sĩ. Valery nói rằng « một bài thơ không phải làm bằng cảm giác, nhưng bằng chữ ». Thực ra, phải có cả hai. Khi nào là nghệ thuật, người ta bao giờ cũng phải trở lại cái ý tưởng mạnh mẽ của một thứ tự, một hình thức bắt cái tự nhiên phải theo. Cái hình thức là cần, nhưng một cái hình thức hoàn toàn, mà không chứa đựng cái gì cả, không cảm động chúng ta được, Những bản đàn của Beethoven là những hình thức đáng phục, nhưng trong những hình thức đó có rót vào linh hồn của Beethoven, những tư tưởng, những đau đớn hay vui sướng của nhà nghệ sĩ. Racine đến được một sự hoàn toàn về hình thức, nhưng có là cái gì nếu không có những say mê của Racine ?

Như vậy, ngoài cái công việc nhà nghề ra, (và chính khác người thợ giỏi ở chỗ ấy), nhà nghệ sĩ phải sống hay đã sống qua. « Thơ là một cảm giác mà người ta nhớ lại lúc bình tĩnh ». Chúng ta thoáng thấy rằng cuộc đời của nghệ sĩ ít ra cũng phải gồm có ba phần : một phần sống thường, theo xác thịt và tình cảm, chỉ có nó là đem lại cho thi sĩ sự hiểu biết lòng người ; một phần ngắm nghĩ và mơ mộng một mình, (nhà nghệ sĩ là một con vật loài nhai lại lúc nào cũng nghiền lại luôn luôn cái quá khứ của mình để hóa nó đi và đổi thành ra thể chất nghệ thuật) ; và sau hết, một phần công việc nhà nghề. Công việc này có thể ngắn ngủi : tôi biết nhiều nhà văn đại tài chỉ làm việc một ngày có hai giờ đồng hồ, nhưng mà những mơ mộng của họ, những buổi đọc sách, nói chuyện, là những hình thức khác của những công việc,không phải là kém cần. « Die Ganze Arbeit ist ruhig sein », Gœthe nói. (Tất cả công việc của chúng tôi là ở nghỉ ngơi).

Nhà nghệ sĩ phải sống trong cuộc đời, hay ngoài cuộc đời ? Tôi tưởng đó là một câu hỏi không thể trả lời được. Sự ẩn dật hoàn toàn, tự nhiên cho một ông thánh, không tốt cho phần nhiều các nghệ sĩ. Họ làm việc hay lắm chừng nào họ có tài liệu. Một Proust chẳng hạn, lui về trong căn phòng cách biệt, bèn đi tìm cái thời giờ đã mất ; nếu chúng ta theo cái dịp sống của ông ta (và nếu chúng ta có cái trí nhớ của ông), mỗi người trong chúng ta có lẽ tìm thấy trong dĩ vãng của mình rất nhiều tài liệu. Nhưng người ta không thể cứ mãi sau Proust làm lại tác phẩm của ông, và phần nhiều người cần phải có một sự chen đổi. Ở đây, Goethe vẫn là ông thầy tốt ; ông nói : « Sự biệt tịch là một cái hay; lúc nào người ta bình trí với mình và có một công việc nhất định ». Vậy cần phải định trước cái công việc, trước khi tìm sự biệt tịch để có thể làm công việc ấy.

T. L. *lược dịch*
André Maurois
(Un Art de Vivre)

« Bông-xua Bà Đầm!! »

Bà lớn Kiểm, con người bất trị,
Vừa độ nao về trí sĩ thâm niên,
Cất kéo đi, vui thú điền viên,
Làng báo được tự nhiên ăn nói.
Dân cầm bút vui mừng sốc nổi
Tổ chức tinh, gạo muối tiễn đưa.
Chúc bà về cho trót tuổi già nua,
Đi rứt thoát, chẳng bao giờ mong trở lại.
Nhưng nặng nợ, số còn vương vấn mãi
Mối tiền duyên túc trái chi đây.
Mới bốn năm vắng mặt nước non này,
Bà lớn Kiểm lại quay về sở cũ.
Cũng là bởi quốc gia hữu sự,
Cho nên bà chẳng nỡ nghỉ ngơi yên.
Tuân lệnh ông, bỏ thú điền viên,
Mài kéo sắc, lại một phen làm việc nước.
Dân làng báo, làng văn nơm nớp,
. . . . . .
Khách làng thơ, cũng chẳng dám ỏm-ờ,
Gớm bà lớn, nên hồn thơ cụt hứng.
Bởi đã biết tính bà trái chứng,
Cái quái chi bà cũng đâm ngờ.
Bà có biết đâu tìm được vần thơ,
Lắm lúc cũng bơ phờ, chật vật.
Nhỡ vô phúc bà nghi ý khuất,
Bà cứa nửa câu, bà cắt một giòng
Làm cho thơ quẹt quặt, ối thiên công!
Khiến thi sĩ trong lòng chán ngắt,
Thôi đành chịu, vái trời vái đất
Cầu làm sao chóng tắt chiến tranh
Và mau mau thiên hạ thái bình,
Để bà lớn Kiểm lại rung rinh về hưu trí!

Tú Mỡ

Sắp có bán

TIẾNG THU

của LƯU-TRỌNG-LƯ

Một tập thơ đầy nhạc điệu, đầy mầu sắc, đầy phong vị đất nước. Một công trình ấn-loát dung dị mà xinh xắn.

In từ đầu xuân đến cuối thu mới xong. 6 bức tranh phụ bản. Bìa mầu. Giá 1p.50 một cuốn, cước phí thêm 0p.32.

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE M. TÔ-VĂN-ĐỨC, Directeur
110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Bạn học sinh ! Đợi gì mà không đòi cho được cuốn **NỮ HỌC SINH**, giá Op.28, đã có bán tại khắp các hàng sách Đông-dương.

CẦU Ô

Có bằng Diplôme, muốn tìm chỗ dạy học tư ở Hanoi.

hỏi M Oanh, N· 1 voie 34 Hanoi.

95% Phụ-nữ đều bực-bội ngày hành-kinh

NHỮNG CÁI KHÓ CHỊU ẤY CÓ THỂ TRÁNH ĐƯỢC NẾU MỖI THÁNG UỐNG TRƯỚC 1 HỘP

BÁCH YẾN HOÀN

ĐIỀU-KINH, SỬA HUYẾT

VÕ-ĐÌNH DẦN
CHOLON-SAIGON-P.PENH
AN-HOA: 8 CANTONNAIS HANOI

Quần áo trẻ em kiểu mới
MÙA RÉT 1940
VĨNH-LONG
53 Rue de la Citadelle — HANOI
BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ khắp các nơi

Blouson
ARISTO !!
MUA
PULL'OVER, BLOUSON..
marque
ARISTO
của hãng NAM HAI chế tạo thì chắc chắn là được của tốt.
Nhiều kiểu rất mốt.
Không nên ngần ngại.
NAM-HAI
BONNETERIE
45, Rue du Lac — Hanoi
Trước đền Ngọc-Sơn

ĐẸP

TIỂU THUYẾT của KHÁI HƯNG

(Tiếp theo)

CHÀNG nói thế và, làm thế, nhưng sự thực trong thâm tâm chàng là một người không ưa sắc đẹp. Chỉ nghe chàng tả những dáng điệu, những ngôn ngữ, những lối phục sức của các cô học trò chàng — vì chàng dạy ở một trường nữ học tư thục — cũng đủ nhận thấy những tính tình ác cảm của chàng đối với phái đẹp sâu xa là chừng nào. Song những tính tình ấy biến hết một khi chàng đứng trước những dung nhan tươi trẻ. Chàng chỉ còn là một thiếu niên trang nhã, đa tình, một kẻ cừu địch ghê gớm của anh nào có táo bạo muốn có tài có trí hơn chàng. Lúc đó chàng giống như một bực anh hùng kỵ sĩ thời trung cổ nước Pháp, vì con mắt đẹp của người tình, xông ra trường đấu võ để hạ bất cứ ai. Có điều hơi khác là Thư không vì một đôi mắt đẹp nào, nhưng vì tất cả con mắt đẹp của tất cả các cô xinh đẹp.

— Thế nào? Anh Thư nghĩ lâu, quá! Chưa bắt đầu ư?

— Thế ra các anh nhất định phó thác cho tôi cái việc nói.

— Phải. Còn chúng tôi sẽ xin nhận việc ăn cho gọi là có ăn có nói.

— Vậy nhớ ăn muối nhiều vào!

Một vài tiếng cười kín đáo hoan nghênh mũi tên thứ nhất của Thư.

— Nhưng nói đi!

— Phải nói đi!

— Nói mau rồi còn ăn!

— Mà nói thực dài để phản đối lại bài diễn văn ngắn ngủn của chú rể.

Thư bỏi:

— Càng dài càng hay? Và chỉ cần dài, chứ không cần hay, phải không?

— Càng dài càng hay.

— Các cô cũng bằng lòng thế?

Oanh mỉm cười đáp:

— Vâng, chúng em bằng lòng thế.

— Thế thì được.

Thư đứng dậy nói:

— Hôm nay là ngày vui mừng của anh Nam và chị Lan. Nam hợp với Lan sẽ thành Nam-lan. Nam lan là một thứ Lan Annam, chứ không phải loài lan rừng mọc ở các sườn núi, mùi thơm gắt gỏng, mà trong bọn ta đây ai đã đi con đường Chapa — Ô Qui hồ, cũng phải ngửi thấy. Ô Qui hồ mà người Pháp đọc Loquiho là một ngọn núi cao hai nghìn hai trăm năm mươi thước, tuy tên nó là hồ tức hà. Hồ là tiếng Tàu hay tiếng Mèo cũng được, vì người Mèo nói tiếng quan hỏa hay quan thoại cũng thế. Tiếng quan thoại là tiếng quan nghĩa là tiếng công, nghĩa là langue officielle khác tiếng Quảng đông. Phúc kiến xa lắm.

Tiếng cười lẫn với tiếng phản đối ầm ỹ:

— Không được pha trò! Đọc chúc từ kia!

— A vos moutons!

— Quay về con cừu thôi!

Thư nghiêm nhiên và nói luôn không ngừng.

— Xin vâng. Các anh thích loài cừu rất phải vì không những loài cừu hiền lành mà thịt nó rất mềm, ngon lại bổ nữa, sách bản-thảo của cụ Lãn-ông có chép rõ điều ấy. Cụ Lãn-ông thì bắn các anh các chị đều biết tiếng, cụ là một danh y lại là một văn sĩ, một thi sĩ trứ danh thời Lê mạt. Thời ấy bao quyền binh nước ta ở cả trong tay họ Trịnh, nhưng chẳng bao lâu nhà Trịnh lại bị ông Nguyễn Huệ diệt. Ông này lấy Ngọc Hân thay Ngọc Quỳnh, hay Quỳnh Ngọc công chúa, cái đó tôi không nhớ rõ, nhưng thiết tưởng viết Quỳnh Ngọc thì hơn vì Quỳnh Ngọc là Ngọc Quỳnh còn Ngọc Quỳnh thì lại là Quỳnh Ngọc mất. Cách đặt chữ trên dưới rất quan hệ...

Tiếng phản đối trở nên ồn ào, bỗng xuống nữa. Nhiều người không ưa Thư, mà vì sao ai cũng thừa biết: Thư là một người tự cao, tự đại vì tự biết mình có tài. Nhiều khi chàng ngang nhiên không coi ai vào đâu. Nam thấy tình thế trở nên gay go, nhất nhìn mặt Thư đỏ gay chàng lại biết rằng bạn đã bị ép nống rượu khai vị quá nhiều. Chàng liền bảo khẽ người nhà đem pháo ra đốt. Thư không chịu ngồi xuống. Và trong khi tiếng pháo nổ người ta vẫn thấy miệng Thư lắp bắp. Sự thực Thư làm điệu bộ như người nói. Nhưng tiếng pháo im, người ta lại nghe thấy tiếng chàng, tưởng như chàng chưa ngừng lúc nào.

— Thế rồi một hôm chàng bảo nàng rằng...

Đến đây Trinh đứng dậy giơ bàn tay lên để xin nói. Tức thì Thư im bặt.

— Anh nhường cho chúng em vài lời với chứ.

Tiếng vỗ tay hoan nghênh. Thư ngả đầu đáp:

— Xin vâng. Vì một lời nói của một người đẹp còn có mãnh lực bằng nghìn bằng vạn những tiếng phản đối vô vị của các anh đây. Vậy tôi xin kết luận: « Chúng ta hãy nâng cốc chúc cho anh Nam và chị Lan hoàn toàn sung sướng! »

Tiếng vỗ tay lại nổi lên. Rồi bao nhiêu cốc rượu đỏ, rượu trắng giơ cao.

— Thong thả! Để chị Trinh nói đã.

— Vâng, em xin nói: « Chúng ta hãy nâng cốc mà chúc cho anh Nam chị Lan của chúng ta hoàn toàn sung sướng! »

Lần này, không có tiếng vỗ tay vì ai nấy còn đương bận cầm cốc.

Rồi tiệc bắt đầu trong những tiếng nói chuyện rì rầm từng chỗ.

III

Tiệc tới nửa chừng, khi ai nấy đã ngà ngà say và không tự chủ được lòng mình, được lời nói của mình. Phần đông không có thói

quen uống rượu nên thỉnh thoảng trong những tiệc vui chỉ nhấp vài hớp cũng đủ để hơi men bốc lên đầu làm mất lương tri. Họ bỏ bỏ thốt ra những ý nghĩ sống sượng, thường thành thực, không còn giữ gìn che đậy được nữa.

Ở một đầu bàn, Vy, một cử nhân luật, kể một câu chuyện về phong tục nơi hương ẩm rồi kết luận :

— Ở nhà quê quanh năm người ta chỉ nghĩ đến có một việc ăn uống, chờ đợi ngày giỗ nhà này, nhà nọ, cái đám ma của những ông lão già hấp hối, cái đám cưới của những người trong họ xa, gần, và sau hết những ngày hội hè, tế lễ.

Thư cười đáp :

— Thì ở thành phố chúng ta cũng vậy. Chúng ta cũng ăn uống và hơn một thư nữa : Nhảy. Thanh niên nước ta là thanh niên vô lý tưởng, hay chỉ có mỗi một lý tưởng đích đáng vì có thể tới một cách dễ dàng, đó là lý tưởng ăn, uống, nhảy.

Đức cười nói :

— Chúng ta ăn, uống, nhảy cho quên.

— Quên cái gì ? Quên tuổi thanh niên ?

Vy chua chát :

— Không, quên đời chán nản, trống rỗng của chúng ta.

Đình đứng dạy cãi :

— Thưa các anh, sao lại trống rỗng, ít ra cũng có ba thứ, ăn, uống và nhảy, ấy là chưa kể còn nhiều thứ thầm kín khác.

Nguyên là người lúc nào trong đầu cũng có một tuyên tiểu thuyết, tuy chàng chưa hề viết văn bao giờ. Cứ nghe chàng thì hiện chàng đương soạn một tác phẩm về một vấn đề rất gay go : Vấn đề thanh niên. Tưởng như ai cũng biết cái cốt truyện của mình, chàng nói :

— Tuy đó là một truyện về thanh niên, nhưng tôi cũng bắt đầu từ thế hệ trước, từ cái thế hệ nho tan. Các anh có thấy dẹp không ? Cả một thế giới đồ xụp, bị nhổ bật rễ lên.

Thư nghe với vẻ mặt trang nghiêm và lạnh lùng. Tới đây chàng bật bẻ :

— Một thế giới làm gì có rễ ?

Nguyên quay nhìn Thư, rồi lại nghiêm nhiên nói :

— Thế giới ấy đồ xụp, tiêu tán đi để nhường chỗ cho một thế giới mới, bỡ ngỡ, non ớt, bập bẹnh, lung lay trước gió...

Thư vẫn khó chịu :

— Anh viết tiểu thuyết bằng thơ ?

— Đó là thế hệ của chúng ta. Đây là phần quan trọng nhất trong tiểu thuyết. Nhân vật chính của tôi, một thiếu niên trí thức, sẽ sống một đời bần khoản. Chàng là con nhà giàu và sang nữa. Chàng có đi du học hay không thì cái đó tôi còn phân vân, chưa nhất định, có lẽ tôi sẽ cho chàng sang Pháp.

Đình khôi hài :

— Cho chàng đi tây quách !

Thư tiếp luôn :

— Và tống cả tiểu thuyết đi tây nốt cho rảnh.

Tiếng cười phá lên, nhưng không làm Nguyên nao núng. Chàng vẫn kể. Vẫn như mọi lần, tính hay say cũng vậy, khi chàng đã bắt đầu thuật thiên tiểu thuyết dự định của chàng thì không có một sức mạnh gì khiến được chàng ngừng lại ở giữa chừng.

— Văn, đó là tên nhân vật chính trong tiểu thuyết của tôi.

— Anh nên chọn một tên khác, vì Văn là tên một người anh họ tôi.

Những lời khôi hài của Thư luôn luôn tìm dịp len vào câu chuyện của Nguyên. Vì mỗi lần Thư ngắt lời bạn, các thiếu nữ lại cười vui thích. Có cô thỉnh thoảng lại mỉm cười đưa mắt nhìn chàng, như để khuyến khích và thầm bảo : « Kìa anh Thư, ngồi im nãi à ? »

Nhưng Nguyên như sống trong tiểu thuyết của mình. Những người, những vật ở ngoài không làm chàng bận tâm.

— Văn, cần nhất, là một người có trí thức,...

Thư thêm :

— ... và con nhà giàu sang, anh đã nói rồi.

Oanh từ nãy vẫn chăm chú nghe câu chuyện Thấy Thư luôn luôn phá ngang, nàng lấy làm khó chịu và liều bảo chàng :

— Xin anh để cho anh Nguyên kể dứt câu chuyện đã rồi hãy ngắt lời.

Thư cười :

— Thưa cô, kể dứt rồi thì còn ngắt lời vào đâu được ! Vả câu chuyện ấy tôi đã nghe vài chục lần rồi, tôi thuộc lòng đến nỗi có thể kể ngược lại từ cuối lên đầu được. Đây này :

« Văn đánh bạc, có cả cá ngựa đấy nhé, mà chàng đánh bạc là vì chàng đã không tìm được quên trong ái tình, mà đến với ái tình là vì chàng đã không tìm được quên trong đọc sách, mà sở dĩ chàng đọc sách là vì chàng không tìm được quên trong sự làm việc, làm việc công sở vì chàng là một công chức cao đẳng. Tóm lại chàng là một người suốt đời băn khoăn khổ sở, muốn quên mà không quên được. Có lẽ vì đời chàng thiếu lý tưởng.

Oanh nghiêm trang hỏi :

— Có đúng thế không, anh Nguyên ?

— Gần đúng cả đấy ! Tôi sẽ làm hoạt động tới một trăm nhân vật, toàn là nhân vật thực trong xã hội hiện thời, trong đám thanh niên vô lý tưởng của ta. Trong đó sẽ có những nhà văn không lòng tự tín, những họa sĩ không lòng tự tín, những nhà chính trị không lòng tự tín. Một bọn hoạt động, hành động không mục đích, hay chỉ có mỗi một mục đích thiển cận : quên.

Lan nói :

— Thế trong truyện của anh có phụ-nữ không ?

— Có chứ ! có đủ hạng người trong xã hội, từ bà bác sĩ, tiến sĩ, cứ nhân cho tới các cô buôn thúng bán mẹt.

Lan khen một câu lấy lòng khách :

— Thế thì chắc hay lắm !

Trinh thêm :

— Nhưng mà buồn lắm !

Đình nói :

— Với lại Văn đi tìm giữa trưa ở mười bốn giờ thì thấy thế nào được. Sao anh chàng không tìm « quên » ở ngay « quên » ?

— Phải lắm !

Ai nấy vỗ tay cười reo, trong khi Nguyên ngây người nhìn ra phía cửa sổ. Chàng đương lắng hết tinh thần ngắm những cảnh linh động trong tưởng tượng. Chàng thấy nổi bật lên trong ánh điện lồng lộng ấy im lặng và như chạm trổ lắng ngọc xanh trong. Lướt qua cái nền bàn quang, bóng mấy con ngựa thi. Đối diện với cái cảnh thần tiên ấy là một cảnh tập nập, huyên náo những con bạc bồi hộp, chỉ trỏ, bàn tán, tính toán, lo sợ, phàn nàn, khổ sở.

Rời vòng đua ngựa, trí nghĩ Nguyên sẵn vào một nơi cờ bạc. Chàng thấy hiện ra những thiếu phụ xinh đẹp ngồi ủ rũ rút bất bên những chàng trẻ trai lịch thiệp, vất từng tập giấy bạc ra đánh một tiếng để khoe giàu.

Những cảnh ấy Nguyên đã mọc kịch, đã ghi chép vào sổ tay để chờ ngày cho lên tiểu thuyết, thiên tiểu thuyết mà chàng bắt đầu đã hơn bốn năm nay nhưng chưa viết được một nửa giòng. Chàng bảo những bạn thường chê rằng chàng là một nhà văn không có văn, một nhà tiểu thuyết chưa từng viết tiểu thuyết : « Các anh chờ độ mười năm nữa, sẽ được đọc văn phẩm độc nhất của tôi, vì trong đời tôi sẽ chỉ viết một thiên tiểu thuyết ấy thôi. Nhưng mà phải biết !... »

Nguyên đương mơ mộng, tiếng mời của Nam làm chàng giật mình :

— Xin mời văn sĩ Nguyên và tất cả các văn sĩ, nghệ sĩ khác hãy cạn cốc này để chúc cho thiên tiểu thuyết của chúng ta, của thanh niên chúng ta chóng hoàn thành.

Hàng chục cốc giơ lên và giốc cạn sau những câu tiếng Nam tiếng Pháp ồn ào : « Phải đấy !», C'est ça ! » « Cạn ! » Nhưng các thiếu nữ chỉ nâng cốc lên môi lại đặt cốc xuống. Các cô chưa quen với cái vui đùa ầm ỹ, nhất lần này lại là lần thứ nhất các cô dự tiệc cùng bàn với bọn đàn ông trẻ tuổi, lém lưỡi. Vì thế phần đông các cô có vẻ bẽn lẽn, ngờ nghệch, ăn uống nhỏ nhẻ.

(Còn nữa)

Khái Hưng

CHỈ GIÙM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khúc khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng, hôi thối, bịnh nhơn có khi bị hành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ Trịnh hải Long (nội tổ ông đốc học nhà). Thuốc đã cứu đặng muôn ngàn người. Có 2 thứ (thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HẢO, Directeur Ecole Villa n. 110 rue Vassoigne Tândinh, Saigon

TRÔNG TÌM

ĐÀN BÀ TRONG CHÍNH GIỚI

Đã có nhiều nước cho đàn bà hưởng những quyền lợi về chính trị mà xưa nay người ta chỉ dành cho đàn ông ; cái đó có lý hay không xin miễn bàn tới ở đây, vì vấn đề này rất phiền phức : những lý luận « ủng hộ » và « phản đối » bên nọ cũng nhiều như bên kia.

Tuy thế, cả trong những nước vừa nói ở trên, cái trường hợp đàn bà cầm quyền chính hay ít ra có dự một phần vào việc chính trị rất hiếm. Người ta có thể đếm trên đốt ngón tay những thí dụ về đàn bà làm chính trị.

◆

Khi mới lên cầm quyền, thống lĩnh Roosevelt nước Mỹ có triệu đến bà Perkins và giao cho bà bộ Lao động, một bộ rất quan trọng, nhất là trong một nước đương bị khủng bố về nạn thất nghiệp.

Người ta đã nói đến rất nhiều về việc tiến cử ấy. Với những lý luận không được công bằng, người ta bảo bà Perkins không đủ tài trí để gánh vác nhiệm vụ. Đã đành rằng cuộc chống chọi với nạn thất nghiệp ở Mỹ không được tốt đẹp như ý muốn, đối với những việc hy sinh lớn lao của chính phủ để thay đổi cái tình thế khó khăn đương rồn rập dân lao động. Song trước hết không phải chỉ riêng có mình bà Perkins chịu cái trách nhiệm về việc định đoạt những phương pháp đem thi hành ; sau, nhất là, người ta không biết một người đàn ông ở địa vị bà, thì sẽ làm cách nào.

◆

Nếu bà Perkins ở Mỹ không được thành công vì kém may mắn thì ở Anh, bà Margaret Bondgield đã sống một đời rất hoạt động và rất sung sướng ở bộ Lao động.

Bà đã chỉnh đốn lại cái tình thế khó khăn của hết thảy thợ thuyền và riêng của các phụ nữ bằng những cách giải quyết rất hay và thông minh.

Vả lại bà Bondgield không phải là người đàn bà độc nhất mà nước Anh đã ủy cho một nhiệm vụ trong chính giới. Nhiều lần hầu tước phu nhân d'Atholl và bà Sevanack đã đại diện nước Anh ở Hội Quốc Liên để tranh luận về những vấn đề mà riêng đàn bà dễ nghiên cứu và giải quyết.

◆

Vì đã nói đến cơ quan ở Genève thì chúng ta cũng chớ quên nhắc qua đến một nước chưa công nhận sự bình quyền của đàn bà, là nước Lô-mã-ni, mà cũng ủy nữ giới đại diện cho nước ; bà Varesco là người luôn luôn hoạt động trong những kỳ hội họp ở hội Quốc liên.

◆

Cũng ở Genève, người ta thấy có bà Kollontai, trước kia đã làm đại sứ Nga-sô-viet rất lâu ở Thụy-điển và Na-uy.

Chính ở Nga, đàn bà giữ những nhiệm vụ lớn không hiếm. Nhiều bà đã được giữ chức dân-chúng ủy-viên của một quận nào đó ; bà Lénine, tức Kroupskaya thì trước kia đã có làm giám đốc nha học chính.

◆

Còn ở Pháp thì khi chính phủ Bình dân cầm quyền, thủ tướng Léon Blum đã triệu bà Joliot Curie, là nhà thông thái đã phát minh ra quang tuyến radium nhân tạo, vào giúp việc rội các. Ai nấy đều phải công nhận rằng nhà từ thiện của nhân loại ấy rất xứng đáng với cái chức cố vấn chuyên môn bộ Y-tế của nội các Bình dân.

◆

Chúng ta biết rằng những thí dụ ấy không đủ để đánh đổ phái phản đối. Trước hết họ sẵn sàng bài bác : đàn bà không thể có một tầm mắt xa rộng để đương nổi những trách nhiệm lớn lao.

Hẳn là cái lý ấy không có giá trị gì, vì ai nấy có thể cãi lại rất dễ dàng rằng cứ xem lại lịch sử, ta sẽ thấy nhiều thí dụ về đàn bà cầm quyền chính trong nước. Nhiều bà chẳng chịu thua kém gì phái đàn ông ở chỗ khôn khéo về chính trị hay ngoại giao, như bà Marie-Thérèse d'Autriche chẳng hạn. Nhiều bà khác cũng có đủ nghị lực như đàn ông và có khi còn nhiều nghị lực đến vô nhân đạo nữa là khác : bà Catherine de Russie là một thí dụ.

Nhưng chúng tôi không muốn đi xa quá về phương diện này, vì sẽ lại phải nêu ra một lần nữa sự tranh luận không cùng về vấn đề phụ nữ.

(Ill. du P. I.)

M. *lược dịch*

NHỮNG NGÔI MỘ LẠ LÙNG Ở XỨ AI-CẬP

TRONG lăng tẩm vị vua Ai-Cập Tut-Ank-Ammon, những nhà sinh-lý-học Anh đã tìm thấy, mười ba năm trước đây, những di vật khiến các nhà khảo cổ khắp hoàn cầu phải chú ý : người ta thấy ở trong mộ những đồ thờ tự, những lễ vật, những thực phẩm và hoa mà hình dáng còn nguyên vẹn.

Đó lại cũng là một thói tục ở đất Ai-cập ; người chết tích trữ lại những vật dụng khi sinh thời.

Trên một trong những cái xác ướp (momies) mà nhà sinh-vật-học danh tiếng Pháp Maspero tìm thấy ở Deir-el-Bahari (một tỉnh thành Ai-cập) có đặt những vòng hoa sen tím và trắng.

Những hoa ấy còn tươi nguyên đến nỗi người ta tưởng vừa mới hái hôm trước.

Trên một bông hoa, có một con ong bỗ vẽ đậu, mà ong cũng « tươi sống » như những bông hoa.

Thế mà những xác ướp ấy là xác những ông hoàng bà chúa từ đời vua thứ hai mươi, nghĩa là cách đây đã ba nghìn năm. Những quả dùng vào bữa ăn khi cất đám hoàng hậu Isimkheb, cũng về thời ấy, còn trữ được hoàn toàn đến nỗi trên những quả chà-là (dattes) có rõ vết ngón tay in vào vỏ.

Do đó người ta nhận ra rằng tất cả những vật dụng, tất cả những châu báu tìm thấy ở trong những lăng tẩm chìm ở dưới hầm (hypogées) cũng là những vật đã tích trữ khéo léo lạ lùng.

Những cái hòm bằng nguyên liệu gai nạm vàng và ngọc tìm thấy trong những gian phòng ở lăng tẩm Tut-Ank-Ammon có đựng quần áo nhà vua mà đường thêu bằng chỉ vàng chỉ bạc sáng loáng như mới mang xong. những cây thánh-trượng (cannes royales) mà thời gian chưa làm mờ vẻ đẹp.

Những giường nằm của nhà vua, giường để nghỉ trưa và giường lớn để làm lễ, xa-giá, ghế bành, long ngai, những bình bạch ngọc, những tượng ngà và vàng, thấy đều như mới tạo nên hôm qua.

Thế mà đó là những vật đã dùng suốt trong một đời vua và đã trải qua một thời gian dài như bất tận.

(Ill. du P. I.)

M. *trích dịch*

THẦY GIÁO — Vì sao không khi nào anh thuộc bài cả ? Anh nói đi, tôi sẽ tha phạt cho.

HỌC TRÒ — Thưa thầy vì không khi nào con học bài cả.

NGÀY NAY

Lê đình Đạo, Hanoi. — *Một ngày ăn bữa có hại gì không ?*

— Không hại gì cả. Đó là đồ quen của từng người ; nhưng thường dùng nhiều bữa mà ăn ít dùng ít bữa mà ăn thật nhiều. cho đúng giờ.

Huyện Nuôi, Tourane. — *rửa hát (pour phonographes) vì nóng vênh làm thế nào sẽ hết ?*

— Để vào chỗ mát và ẩm, rồi sách để đè lên dần dần. Công việc cần thận. vì vỏ ý có thể gẫy đĩa.

2.) *Nhà Đông Pháp ngân hàng có cho chính phủ về giao dịch tiền bạc (tion judiciaire) và thuế má, lợi tức partage de bénéfices...) ?*

Những tờ giấy bạc mới (giấy nhỏi có câu « Payable en espèces au porteur ảnh hưởng gì cho người mang.

— Cái công việc của một nhà hàng trước hết là một công việc vốn (distributeur de crédits), sau là giao dịch dễ dàng về các công việc tê, nhân đó ảnh hưởng trong nước nhiều phương diện tâm lý, lòng tin v. v. Số vàng bạc tích trữ trong nhà quốc gia ngân hàng có quyền giấy bạc, là của cải của một nước làm đảm bảo cho sự giao dịch với nước khác. Thuế má không có dính gì đến ngân hàng cả. Những giấy nhỏ, tờ nào cũng có đề câu ấy — dẫu có hay không cũng không có hưởng gì cho người mang. Giá trị bạc giấy chính là ở giá trị của nhà hàng mà ra.

Phan Đình, Phú-thọ. — 1.) *Mật ong những chất bổ gì mà người ta ăn lại thể béo ra được.*

— Mật ong có nhiều chất tươi, đường và có tính cách xát trùng, là một thức ăn tốt. Nhưng không ai dùng mật ong cũng béo đâu.

2.) *Trẻ con hay nấc có việc gì không.*

— Không việc gì lắm. Đặt nằm hay cho uống nước từng hụm nhỏ, gián giữa không lên trán nếu đứa còn bé. Trẻ sinh nấc là vì ăn với

3.) *Buổi tối độ 8 hay 9 giờ, gặp quen ngoài đường còn có thể nói được nữa không.*

— Kể cũng được, nhưng dùng « soir » vẫn hơn.

M. Thuận, Hanoi. — 1.) *Phần nhiều báo đều có quảng cáo cho các hiệu như Hồng-Khê, Lê-huy-Phách v... thuốc bạn, vậy những nhà thuốc ấy có trị khỏi bệnh (lậu) tim la v... v...) không ?*

— Đó là tùy ở công hiệu của các thuốc của họ có hay hay không chứ

Đừng để nước đến t

Những vị làm việc nhiều quá, lâu ngày tinh thần hao kém, mất hay chóng mặt. Những bạn thanh niên vì ý sức, chơi bời quá độ, có quầng đen, mình mẩy bần thần. Những người đau mới mạnh, Những vị đã lâu không có con cái, v. v... Xin hãy dùng :

SÂM NHUNG BỔ THẬN TIN

của PHỤC-ĐẢNG DƯỢC-HÃNG, 130, Ru

Sau khi dùng xong, chúng tôi đảm bảo đà

Phục-Đ

...ỏi CHUYỆN

...sự tinh nghiệm mới cho ta biết rõ. Duy có điều này : đăng quảng cáo không phải là bảo đảm ; hiệu nào cũng có quyền quảng cáo cho hàng của mình.

L. M. Thuận, Hanoi. — Nếu mình mắc bệnh nó thận (tê, mộng tinh...) chẳng hạn, mình mua thuốc uống thì liệu có hại cho mình hoặc cho con cái về sau không ? (Nếu có, thì chữa bằng cách gì ? Và mua thuốc ở đâu).

— Thuốc cốt để chữa bệnh, sao lại hại được, trừ khi thuốc tồi hay nhầm thuốc thì không kể, tất nhiên. Những bệnh đó cần phải có thầy thuốc chuyên môn khám xét và cho đơn mới được, không nên dùng thuốc bậy bạ.

Dalig. Vinh. — 1.) Ecole des hautes Etudes sociales là trường công hay trường tư ? « Sciences sociales » có cần cho người muốn học nghề viết báo không ? (Báo Pháp văn hay quốc văn).

— Đó là một trường công. Những trường tư bên Pháp không kém giá trị trường công. Khoa xã-hội-học, người viết báo nếu có biết càng hay, nhưng sự đó không phải là một điều kiện cốt yếu. Nghề làm báo cần nhiều cái biết khác.

2.) Ecole A B C de Rédaction có dạy cách viết báo, nhất là báo chính trị không. Địa chỉ của trường ấy thế nào ?

— Ecole A. B. C. de Rédaction chỉ chuyên dạy về cách viết văn Pháp mà thôi. Trường ở 12 Rue Lincoln Paris. Trường Ecole Universelle (Bd. Exelmans) có một lớp dạy viết báo (cours de Journalisme) có giá trị.

Điền Minh, Badon. — Tại sao có nhiều người hay nói lắp (bégayer). Làm thế nào để bỏ cái tật ấy. Phổi yếu có ảnh hưởng tới sự ấy không.

— Nói lắp là do một tật nào ở lưỡi hay cuống họng. Phổi không dính dáng gì đến. Muốn chữa nói lắp phải cực khổ và kiên nhẫn mới được : năng tập nói, cho thong thả và rành rẽ, ngày nào cũng tập. Có thể khỏi được, hay ít ra cũng bớt lắp nếu tật ấy có đã lâu và nặng.

Tiên-thận, Hanoi. — Xem trên này. Y B, Phú Thọ 1.) Đau tim có nên tập thể thao theo lối Thụy-điển không.

— Thường thường đau tim thì không được vận động mạnh. Nhưng nếu bị nhẹ có thể — và cũng nên — tập thể thao điều độ và nhẹ nhàng. Nên đến hỏi các thầy thuốc.

2.) Muốn học lấy anglais có được không. Học thế nào cho mau khá, đọc cho đúng. Mua đĩa dạy đọc có tốt không.

(Xem tiếp trang 14)

Mỹ viện sửa nhan sắc cho chó

NHỮNG mỹ viện thì đàn bà biết tỏ nhiều. Nhưng có ai biết một mỹ viện sửa nhan sắc cho chó không ?

Ấy một cựu học sinh tốt nghiệp ở trường thú-y Toulouse đã mở một mỹ viện như thế. Người ta có thể đọc trên những tờ quảng cáo khiến ta phải siêu lòng :

« Thay đổi hình dáng mõm chó, 50 quan. Làm thành những nếp răn ở trên mặt một con chó lớn, (bull-dog), 80 quan. Thay đổi kích thước cái đuôi : 30 quan. Cắt những lông thừa trên mình chó, mỗi giờ 5 quan. Thay đổi màu lông, 50 quan. Sửa tai cụp thành tai vểnh hay tai vểnh thành tai cụp, 20 quan. Uốn chân trước một con bull-dog cong như vành cung, 100 quan.

(A. V.)

●

Danh và tiền

MỘT nhân viên cao cấp của Y-khoa Đại học đường ở Vienne là giáo sư G... phải mổ ngay một tử tước có họ gần nhà vua, để chữa một bệnh cần kíp. (Ta coi đó đủ thấy cái chuyện quan trọng là thế nào).

Việc mổ trích khó khăn mà nguy hiểm, nhưng đã thành công.

Ít ngày sau, một thuộc hạ của tử tước đến nói với giáo sư :

— Thưa bác sĩ, Hoàng thượng muốn trả ơn bác sĩ đã chữa khỏi tử tước và muốn biết ý bác sĩ định thế nào trong hai điều của Hoàng thượng tặng ban : thượng đẳng bội tinh của nhà vua hay 20.000 florins ?

Bác sĩ yên lặng hồi lâu rồi trả lời :

— Mai xin mời ngài lại chơi, để tôi còn phải nghĩ đã.

Hai hôm sau viên sĩ quan lại đến và hỏi :

— Hẳn bác sĩ đã nghĩ chín rồi chứ ? Tôi phải tâu với Hoàng thượng ra sao ?

— Ngài làm ơn tâu với Hoàng thượng rằng chúng tôi không định xin thượng đẳng bội tinh hay 20 000 florins, nhưng 40.000 florins kia.

(A. V.)

●

Người bạn của giống vật

MỘT bác nọ đến bàn giấy hội Bảo trợ súc vật, nói với người thư ký :

— Ông làm ơn ghi tên tôi vào danh sách hội viên của hội, vì tôi muốn tỏ lòng biết ơn một con chim bồ câu nhỏ đáng thương.

— Quí hóa quá. Nhưng ít ra ông cũng cho chúng tôi biết con bồ câu ấy đã làm gì để chúng tôi đăng vài giòng vào tạp chí của hội.

— Vậy xin nói thẳng với ông rằng nó đã cứu sống tôi, không hơn cũng không kém.

— Thực thế à ? Thế nó cứu ông bằng cách nào ?

— Giản dị lắm : khi ấy tôi đã gần chết đói. Vì thế tôi mang quay nó và tôi đã ăn hết thịt nó.

(A. V.)

●

Cuộc đời văn như thế...

CẬU Jacques nhỏ buồn quá. Cậu tìm cha để bày tỏ nỗi niềm :

« Con không có quyền chơi trò xen đầm và kẻ trộm với Pierre. Con không có quyền dùng súng lỗi hơi ép bắn vào những bóng đèn hồng. Con không có quyền ngắt hoa trong vườn. Con không có quyền đi coi chiếu bóng vì con còn non tuổi quá. Vậy con muốn biết khi nào tuổi con đủ già để làm tất cả những cái gì con muốn làm ?

Cha cậu trả lời :

— Không bao giờ. Không bao giờ có ai tới được cái tuổi ấy.

(A. V.)

●

Một đám cưới vì lợi

TÒA án Athènes vừa mới kết án một người cất nước hoa ở kinh thành, tên là Anastasios, 20.000 quan tiền phạt và tiền bồi thường cho một đồng nghiệp vì sự « cạnh tranh man trá ».

Theo đơn kiện thì trong hằng bao nhiêu năm bị cáo nhân đã tìm cách khám phá những cái bí mật về cách cất nước hoa của một đồng nghiệp. Tất cả những mưu kế đã thi hành đều thất bại nên dù còn trẻ tuổi bác định kết hôn cùng người thư ký chung thành của đồng nghiệp, tuổi đã ngoài năm mươi, xấu xí và không có lấy một chút duyên, để mong biết được bằng cách ấy, những cái bí mật ao ước xưa nay.

Bị tố cáo ra trước tòa án, bác cãi rằng sự lựa chọn lứa đôi là cái quyền bất khả xâm phạm của tất cả mọi người và lẽ tất nhiên là một người vợ không thể có điều gì bí mật đối với chồng.

Mặc dầu, tòa cũng không dám tội cho bác, « vì rằng, xét về tâm lý thì bị cáo đã cầu hôn cùng người đàn bà có tuổi không có tiền của và nhan sắc ấy, hẳn là chỉ có một mục đích không được ngay thẳng đối với đồng nghiệp ».

(Al. V.)

●

Những chứng chỉ không hay

MỘT hôm một nhà triệu phú Mỹ đang đi rong chơi trong trại của ông thì đột nhiên ông thấy người hồi ; đó là một người rất lực lưỡng, nhưng ăn mặc một cách tiều tụy, hình như đang lang thang lượn quanh bờ dào của trại ông. Người lạ lùng ấy kêu nài :

— Thưa ông, tôi thất nghiệp đã một năm nay. Ông có thể cho tôi xin một công việc làm ở trong nhà ông thì tôi được đội ân vô cùng.

Nhà triệu phú hỏi :

— Tới đây, bác làm gì ?

— Trước kia tôi là đô vật, là võ sĩ nhà nghề. Đây ông hãy trông bắp thịt tôi. Tôi có thể cả quyết với ông, không ngoa, rằng tôi nhổ những cây này một cách dễ dàng, và tôi đã đi qua đâu là ở đấy cỏ không mọc được nữa.

— Đáng tiếc, thực đáng tiếc quá, nhưng bác không thể làm được công việc của tôi, vì chính tôi đương tìm một người làm vườn.

(Al. V.)

●

Dao cạo bằng đá

KHI đi thám hiểm xứ Mésopotamie, các nhà thông thái đã tìm thấy những dao cạo có từ trước thời Thiên chúa giáng sinh. Xét kỹ những dao cạo ấy, người ta thấy có cái ý tưởng rằng những dân cư ở hai bên bờ sông Euphrate và sông Tigre rất chú ý đến sự cạo râu cạo mặt mỗi khi ra đường. Dao cạo ấy là một miếng đá mài rất kỹ, một đầu có đục lỗ để lùa ngón tay vào cầm cho cho chắc.

Một nhân viên của đoàn thám hiểm đã nảy ra cái ý kiến mài lại một lưỡi dao ấy và cạo thử. Kết quả thực không ngờ và nhà thông thái tuyên bố rằng những lưỡi dao ngày nay không thể nào bì kịp với những lưỡi dao vừa mới tìm thấy mà những người sống về mấy chục thế kỷ trước kia đã dùng.

(Al. V.)

M. dịch

...đèn trôn mới nhảy

...mắt hoa, tai lùng bùng, lưng đau thắt, nhất là ...ộ, nên người thấy xanh xao vàng vọt, mắt sâu, ...anh, tinh thần không có, đi đứng không vững.

...dùng :

...THẬN TINH hiệu « MẸ CON »

...-HÀNG, 130, Rue de Paris — Cholon

...đảm bảo đảm sự công hiệu là sẽ giúp cho quý ngài được toại ý.

...Phục-Đáng Dược-Hàng *130, Rue de Paris — Cholon*

Ngày Nay

Tuần báo ra ngày thứ bảy

GIÁ BÁO

Một năm	4$20
6 tháng	2.20

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ

80, Av. Grand Bouddha, Hanoi

Lỗi nơi ai ?

— Anh lúc này hư lắm ?

— Không hư sao được, mợ ấy đã chán tôi cứ lạnh lùng mãi, thì còn lạc thú gì ?

— Chị ơi, nhà em cứ đổ lỗi cho em, ở với nhau hơn 10 năm bây giờ nhà em đâm ra lêu lổng...

— Em ơi, không phải lỗi ở đàng nào cả, muốn sống trở lại tuần trăng mật, vợ chồng em hãy uống thuốc BỔ-HẠCH VẠN-BẢO.

Thuốc VẠN-BẢO là cứu tinh của tình yêu, có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.0(
1 hiệp là 4 hộp 15p.0(

Tổng phát hành phía Bắc :

VẠN-HÓA

8, Rue des Cantonnais — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam :

VÕ-ĐÌNH-DẦN

323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 60-62 Cầu Đất Haiphong, Nguyễn-văn-Đức 11 Rue des Caisses — Hanoi

GIỮA NHỮNG « TRAI, GÁI LÀM TIỀN »

Bùa yêu

NGƯỜI cô đầu vẫn chưa chịu thôi. Hắn hỏi V. một lần cuối cùng :

— Em cứ nhất định là có bùa yêu, anh ạ. Không có, sao người ta dám quảng cáo ầm ĩ cả lên, là nghĩa làm sao ?

Giọng V. hơi gắt, nhưng là giọng một người từng trải lắm :

— Những chỗ ma quỷ nhiều hơn người trần, Mường Mán quái gở thế nào thì chưa dám chắc, chứ ở chỗ dân cư trù mật, nhiều giống đực điền trai, đẹp kẻng, mà nói chuyện bùa mê, thì có khác gì em chửi vào lỗ tai anh không ?

« Lặng yên để anh giảng cho em vỡ chí khôn ra. Ví dụ : em làm được bùa yêu, bùa mê. Chắc chắn rằng, em chẳng cần phải thức đêm làm một cô đầu. Em sẽ làm một thúng bùa, mỗi ngày ra Gô-đa, đeo trong người một cái nhỏ thôi. Tây, Tàu, Ta vô số đó. Mỗi ngày, một anh, mấy mà chả sang văn tự cho em. Mấy mà em chẳng giàu như con « mối rách » lúc nó còn là người.

« Còn thừa thãi, thì em hãy ra ơn làm giàu cho cha mẹ, cho cả nhà nhà em. Xét như thế, em có họa là điên mới đem bùa ra bán phí phạm lấy vài ba đồng bạc ! trong khi, chỉ cười một cái là đã có anh đeo người vào môi em mà quên đến cả danh dự rồi...

◆

Bùa « lao... động »

V. nhìn tôi và nhìn người cô đầu thóc mách :

« Ông T. L. và cô em hình như đang nghĩ ngợi một cái gì ! Chắc là không tin tôi lắm ? Thì đây, những việc có thật : tôi biết nhiều chỗ bán bùa yêu rẻ lắm, từ một cho đến mười đồng.

Người cô đầu tươi hẳn nét mặt, nở bạnh mũi ra. Nếu tai biết cử động, thì tôi chắc lúc đó, tai cô ta sẽ vểnh lên một cách kỳ khôi.

Nhưng, V. đã làm cho hắn tiu nghỉu :

« Hãy nói hai chỗ thôi ! Một chỗ bán riêng cho dân làng « chạy », tức là dân ăn cắp, để họ làm tiền tụi « phỉnh » (đĩ), hay là bán riêng cho tụi « phỉnh » để làm tiền tụi « chạy ». Cái bùa ấy tôi thấy họ làm bằng móng chân, móng tay, tóc đốt ra than, hòa với cái gì bẩn thỉu nhất thế giới, rồi cho người mà họ muốn yêu uống. Từ lúc uống cho đến lúc đổ say mê, phải đợi năm bảy ngày. Trong năm bảy ngày ấy, ít nhất cũng bị « làm » vài ba bào một ngày. Tiền ấy nói là để cúng ông thần bùa, nuôi bùa nhưng thực ra, cũng đủ để cúng thuốc phiện cho thầy bùa.

« Qua năm bảy ngày rồi Tha hồ chửi thầy bùa. Mặt nó trơ ra đấy như mặt thớt.

◆

Bùa sư

Anh V. vẫn nói :

« Một chỗ nữa. Ở phố C. Đ., trong tỉnh thất của một cụ sư, một anh ăn chay mà, tội nghiệp, có những vài ba vợ. Bùa này chỉ bán riêng cho đàn ông dùng thôi. Giá hơi đắt, nhưng hiệu nghiệm trong giấy lát.

« Tôi lại ví dụ. Ví dụ rằng : ông T. L. đến chùa, với một dã tâm này : ông muốn « bắt » mấy cô ả vẫn thì thọt ra vào lễ bái, hay là cầu tự ở đó. Mấy cô ả đó diện « bốp si bình » tiền thì nhiều lắm, chỉ phải cái muộn mằn về đường tử tức thôi. Sư cụ ngài đã trông thấy ông mất la mày lét, như mèo thấy mỡ mà không « nước » gì ! Ngài liền động lòng từ bi, phải chú tiểu ra giạm bán cho ông một cái bùa yêu. Ông muốn « nhả gì » cô nào, chỉ việc đi lại gần, rắc một chút bột bùa vào người cô ả, thế là lập tức đang đi đường thẳng, cô ta sẽ ngoẹo theo ông, bất cứ đi đâu.

« Một vài hôm, bùa nhạt, ông lại mua cái nữa, mua mãi cho đến lúc nào tự ông, ông chán cô kia thì thôi.

« Nhiều người đã mua bùa, và nhiều người đã được hả hê. Cái thứ ái tình mua bán đó chôi trầy mãi, cho đến lúc vấp một cái ra gáng ! Nghĩa là, một anh muốn xoay hướng trái tim ra phía ngoài chùa. Anh ta đem bột bùa công nhiên rắc vàng mạng vào

người một cô gái hàng phố, công nhiên rắc, vì anh ta tin ở cái mãnh liệt của bùa yêu.

« Rắc xong, hí hửng đợi. Những cái gì đã đến cho anh ta ? Thưa, thoạt đầu là một câu chửi, theo sau đó là một cái tát, rồi cuối cùng vài người anh em cô bé, với những quả đấm vẹo xương sườn.

« Bấy đó mới ngã nhẽ ra rằng, hiểu chưa ? Sư cụ làm tiền ạ !

« Ông con cả cụ Phật trong chùa đó đã đồng mưu với mấy ả kiếm tiền và chia nhau hai việc : cụ thì làm bùa để bán. Còn các cô thì nhằm mắt đi theo « nạn nhân » đã dùng bùa của bọ, đi theo kéo leo đến nỗi những anh này rồi sẽ nhằm mắt đi theo trả lại các cô...

V. trịnh trọng kết cấu :

« Các ngài đã hiểu chưa ? Bùa yêu nào phải là thuốc lậu. Biết làm được bùa yêu để quyến rũ nổi bất cứ một người sắt đá đến đâu cũng vậy, thì có khác gì được Bụt cho một quyển sách « ước », ước : sao được vậy.

« Có là hóa rại mới đem bán rao cho thiên-hạ.

Cũng như chập tối các ngài có khi

Đã có nhiều kiểu

MANTEAUX VÀ VESTES 1939-1940

Quý bà, quý cô sẽ được vừa ý về : mọi phương diện và chắc chắn có áo đẹp mặc.

CHỈ LẠI HIỆU MAY CÓ TÍN NHIỆM VÀ CÓ THỢ CHUYÊN MÔN

Au chic tailleur

NGỌC-ĐINH

70, RUE JULES FERRY, HANOI

Marchand de tissus Français & Anglais

làm tiền

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

(Tiếp theo)

sẽ gặp một thằng « ma-cô » nó biểu thầm ngài một cô con gái còn trinh tiết, và nó quảng-cáo rằng gặp được gái trinh, ngài đi đánh bạc sẽ đỏ như gấc, ngài làm ăn sẽ thịnh vượng vô cùng. Nếu thằng « ma-cô » ấy nó biết chắc là người ta sẽ giầu vì gặp một gái trinh, thì sao nó không « gặp » trước đi để lấy tiền mà nuôi cả ổ nhà nó? Tội gì nó đi đón ngài trong số tối, làm một nghề đê-mạt, để kiếm cứ mỗi đồng bạc độ ba hào chỉ?

« Phải không? Cái gì cũng là « bịp » tất! Cũng như tôi đã bịp cô T. và con em trong nhà hắn ta.

◆

V. gật gù, muốn cười to, nhưng không thành tiếng. Hai con mắt hắn đờ đẫn, chán nản, mồm méo về một bên.

Rồi da mặt hắn trùng lại, hai môi mỏng thong thả động đậy, hắn uể oải nói tiếp :

« Tôi đã cho cô T. một mảnh giấy láo lếu, vo tròn nhét trong một cái vỏ ốc, đem để dưới gầm phản, trên úp một cái bát. Hẹn trong bảy hôm, cái anh sở khanh đã quyến rũ cô đầu nhà cô ta, sẽ ốm thượng trận hạ trận, lúc nào cũng như bị người đánh rất đau.

« Trong bảy hôm, tôi vẫn xuống chơi như thường. Và bắt đầu tôi « mê » một trong ba cô đã mua bùa yêu của tôi. Cô ta chiều tôi lắm, không mất tiền, lội gì tôi chẳng gỡ gạc?

« Hôm thứ sáu, tôi lại rỏ đến, và rình rình đá đổ cái bát úp bùa. Nửa giờ sau, tôi kêu vang lên là có đứa đã phản cô T. : nó đã manh tâm, lôi cái bùa ra ánh sáng, để bẫy bạ vào đó.

« Thế là thôi xong, công cốc! Bùa sẽ phải làm lại. Muốn làm lại phải đợi đến rằm, mồng một.

« Cả nhà cô T. tối đó, thật là tứ thằng nhỏ trở lên đều bị khốn khổ khốn nạn, bị chửi vuốt mũi không kịp!

« Còn tôi, tôi vẫn đường hoàng lui tới K. T. như thường.

◆

Trúng số độc đắc

V. lại gật gù :

« Đã nói thì nói nốt cho hết. Chủ cô đầu, ông ạ, thích tiền một cách nhỏ mọn. Thích lắm. Vì họ thích tiền quá, nên họ dễ mất tiền. Nếu mình khéo biết tâm lý một chút, thì sao bẻ mũi họ lại mà làm tiền, lại dễ quá đi mất.

« Một chứng cớ hay là một việc khoái trá cho tụi quan viên và cô đầu :

« Ông có biết Ph., một tay chơi nổi tiếng, và vừa là cái « nạn » cho những chủ cô đầu ác nghiệt? Hắn đã cho mụ T. một vố, cay như ớt. Mụ T. lại là một bà « chằng » đã đá, lại nanh ác, lại hay làm tiền đệ nhất.

« Hắn vẫy lười từ mấy hôm trước bằng cách này : cho mấy tay chơi ra dụng đến hắt và khẽ ám lên rằng hắn vừa trúng số độc đắc mười vạn mua tận Nam-kỳ. Người ta còn bảo tôi rằng : trước khi đó, hắn đến cả nhà báo, trưng rằng hắn trúng số. Ông chủ « vịt » này thả luôn một con lên trang đầu.

« Xong xuôi, hắn đến nhà mụ T., trịnh trọng vay tiền. Vay một ngàn để lấy tiền vào Nam lĩnh tiền và làm một công chuyện to tát, lợi tức hàng vạn vạn. Trong nửa tháng, già lắm là một tháng, một ngàn đó sẽ trả thành hai ngàn.

« Người ta không ngờ rằng mụ kia sống đã thành cáo già rồi mà còn mắc mưu một anh trẻ tuổi.

« Mụ cho vay luôn. Và cũng mất luôn...

◆

Bán đồn điền

V. nhìn tôi :

« Thiên hạ và cả ông nữa, nói đến mụ Me, với một trong cái « tô » nhân tình già, chỉ biết có một. Nghĩa là chỉ biết rằng : đi « soussigner » (đi vay) luôn luôn từng ngàn bạc một lúc, cho Me tiêu trong một lúc, biếu Me hết ô-tô này đến ô-tô khác, là thường. Tôi thì, tôi biết hai : nghĩa là, Me cũng bị một vố... tỉnh tỉnh tỉnh. Nó thế này : nhân tình Me sắp bán một cái đồn điền lấy độ vài chục vạn bạc.

« Nhân tình me mà có chục vạn trong tay, thì me bỏ nhỏ cũng được vài vạn. Me ngốt người me lên, vội vàng về bán tống bán tháo cái nhà riêng của me đi, được ngót vạn, đưa cả cho nhân tình. Cái ngót vạn ấy, có đi mà không hề trở lại, cả nhân tình của me cũng vậy : Ngựa truy phong tắt nẻo mù xa!

« Nhưng cũng chẳng sao cả : của địa thì lại trả cho địa, vì cái nhà riêng của me, tiệp mua, nếu không của ông chủ đồn điền thì còn của ai nữa?

◆

Ngôi thuê

V. ngồi nhổm dậy hỏi tôi :

« Ông có thấy ai chỉ có « ngồi » mà được rất nhiều tiền bao giờ chưa? Có lẽ chỉ có Me ấy mà thôi.

« Một ông chủ báo, cái báo giỏi nhất nước Nam, vốn ngày xưa chỉ chuyên « mời » đánh bạc tại nhà cái gì tựa tựa như là « gà » vậy. Tiền hồ như nước đã làm trôi con thuyền ông ta ngồi đến tận ngày nay.

« Một anh con bạc sếp, cái oám, hay là giở hơi, cứ nhất định có Me ngồi trong sòng, thì mới cược đắt, chịu mở. Mà mở thì lão ta mở to nhất đêm.

« Đành phải thuê me mỗi tối đến « ngồi » đó chơi cho có mặt. Tiền thuê me ngồi mỗi tối một trăm bạc! Một trăm bạc không hơn, không kém. »

◆

Bói sáng

Mấy ngày sau V. đưa tôi đi tìm những ông thầy bói tân thời, đeo kính trắng tuy rằng không cận thị một chút nào.

V. nhất định đưa tôi đi lấy một chứng cớ đầu tiên rằng bói sáng cũng như bói mù là một khoa học mở đường cho họ đi tới chỗ bói mò để làm tiền.

Chúng tôi đã vào một tiệm thuốc nếu bói hàm, nhơ nhớp như một ổ chuột trong ngõ S. C.

N. gọi thuốc hộp, sau khi đã bắt giải chiếu mới, thay ấm nước, thay gối và thay ống tẩu.

V. bĩu môi bảo tôi :

— Đáng lẽ phải rắc vôi bột vào trong điếu-tẩu, ống-tẩu mới phải. Vì ở đó thật là đủ các loại vi-trùng hơn đâu hết : trùng lao, trùng tim-la, sốt rét rừng, trùng ghẻ cóc, cả đến trùng đói, trùng khát, trùng chết đường chết chợ trùng ăn mày nữa.

Và V. nằm xuống :

« Nhưng mà có cần gì! Tôi yêu trùng đó, vì nó mới thật là quốc hồn quốc túy vậy.

V. thở dài, hất hàm ra ý bảo tôi nhìn :

« Trong góc kia là anh Ba C., chuyên việc mở tủ két thuê. Tôi muốn nói thợ khoa, chứ không phải là « hưu » (ăn trộm). Anh ta mở két đã đành rồi, các thứ két sắt, có cái mở khó, công tới một vài trăm bạc. Nhưng, trong lúc mở, anh ta thỉnh thoảng lại còn thế nọ kia : Két mở xong rồi, nhưng anh ta kêu là khó quá chưa mở được. Rồi loay hoay, bỉ bục rình rình lúc người nhà sơ ý, mở đánh khoảng một cái, quơ lấy một nắm giấy bạc nhanh như chớp, rồi lại khoa trả lại như cũ. Xong đứng dạy lắc đầu, thú thật rằng chịu không mở được vì khóa rắc rối quá...

« Nằm cạnh anh Ba, cái anh gà, mặt dài như mặt ngựa kia, để yên tôi gọi chơi, hỏi chuyện cho ông nghe, nhé?

Nói xong, V. rặng hẳng, rồi nói trỏ về phía một người trạc ngoài bốn mươi, không râu và hom hem :

— Ông Khán? Thế nào? Phát tài nhiều nhiều?

Lão « Khán » ngồi thẳng người lại. Bộ mặt dày quá như sắp mếu. Hai mắt to, thâm quầng hướng về phía chúng tôi, mặt người đó thật là tối như đêm, giầy như đất. Và từ đó phát ra, như từ một cái mả hoang, một giọng ai oán, lè nhè :

— Phát tài gì, cơ chứ! Có thằng cháu xuốt ngày chỉ nói láo, lòe người lấy tiền vô số, vô số. Tôi là cậu nó, thì nằm chết rũ ở đây, chứ tài cái gì? Lộc cái gì?

V. bảo tôi :

— Ai hỏi, nhất là những người ăn vận như chúng ta, lão đều trả lời tựa tựa như vậy. Vừa để vậy có cháu giàu, lại vừa chửi cháu vô tình một thể...

(Còn nữa)

Trọng Lang

Vomitol

Thuốc nước chế riêng để trị bệnh chớ, sữa của trẻ con, làm cho trớng tiêu. Một lọ 0p 30

Eczematol

Thuốc mỡ chế riêng để trị bệnh ngoài da của trẻ con (chàm má, lở, chốc đầu) Một hộp 0p 20

Có bán tại : PHARMACIE DU BON SECOURS

Mme NGUYỄN ĐÌNH HOÀNG

52, Bd Đồng-khánh, Hanoi — Tél. 454

Của Thành-Cung Tuyên-Quang

Khoáng vật

Giờ cách trí, thầy giáo giảng bài : — Khoáng vật là loài không sống, không chết, không cử động. Thí dụ như sắt, đá, bạc, đồng.

TRÒ B. — *Thưa thầy, thế cái đồng hồ có thuộc loài khoáng vật không ạ?*

THẦY. — *Chứ còn gì nữa.*

TRÒ B. — *Thưa thầy, sao con thấy ba con thường bảo cái đồng hồ quả quít của ba con khi chạy nhanh, khi chạy chậm, có lúc lại chết đi sống lại nữa.*

◆

Của Trọng-Cung, Tuyên-Quang

Khó mua

— *Tôi đã đi tìm khắp tỉnh, mà không hiệu nào mua được anh ạ.*

— *Mua gì?*

— *Mua chịu.*

◆

Lời con trẻ

— *Mợ ơi, mợ cho con xu khác, đồng xu kia, con đánh rơi mất rồi.*

— *Rơi ở đâu?*

— *Rơi vào ông tiền ạ.*

◆

Của H. Đức

Anh hùng tương ngộ

— *Ông trùm làng, đã đến nghìn lần, tôi yêu cầu ông trả tôi món nợ mà ông cứ ỳ ra.*

— *Ông mới lọ làng! đã đến nghìn lần tôi khất ông mà ông còn cứ đòi mãi.*

◆

Của Dinhoi và Chandon.

Bùa yêu

BỐN. — *Làm bùa yêu có khó không mày nhỉ?*

SÁU. — *Khó quái gì. Cứ lấy giấy bản quấn lại như chiếc thừng là được. Nhưng mày hỏi để làm gì?*

BỐN. — *Để làm cho thầy giáo yêu tao.*

◆

Ăn vóc học hay

CON. — *Ba ơi, mai ba mua vóc cho con ăn ba nhé!*

CHA — *Mày điên à? Ai lại ăn vóc bao giờ!*

CON. — *Cho con ăn vóc thì con không dốt nữa. Sáng nay thầy giáo dạy con « ăn vóc học hay » đấy ba ạ.*

◆

Chí lý

THẦY. — *Giơi là loài có vú. Vậy giơi đẻ ra gì?*

TRÒ. — *Thưa thầy giơi đẻ ra giơi ạ.*

◆

Của X X X,

Dạy con

BỐ. — *Mày không câm à? Cắn khóc à? . Tao truyền đời cho mày, từ rày bảo câm thì phải câm ngay! nghe chưa! ! !...*

CON. — *(Im bặt...,)*

BỐ — (nghiến răng) *À mày câm à? Câm hay sao mà tao nói mày không răng? Này lão này!... hỗn nè!...*

CON. — *Khóc.*

BỐ. — *Mày không câm à?.. vân... vân...*

◆

Của Lâm Tùng

Yên lặng là vàng

THẦY — *Hề, mày là một con lừa ngheo chưa? Tại sao tao hỏi mày từng ấy câu mày không trả lời?*

HỀ. — *Thưa thầy, lúc nãy thầy bảo nhời nói là bạc, sự yên lặng là vàng. Vậy con nói thì con thiệt to ạ.*

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

— Phần nhiều ở bên ta, người muốn học tiếng Anh đều học lấy cả, vì người dạy rất hiếm. Hoặc mua sách về học lấy, — có rất nhiều sách Anglais sans Maitre, tùy ý chọn lựa — nhưng theo cách này khó lòng nói cho đúng tiếng Anh được. Học có đĩa hát thì rất tốt, tuy hơi đắt (từ 70 đến 80$.) Có hai thứ : Linguaphone và Assimil, các hiệu sách có bán.

Ng. Học-Sinh, Lạng-sơn. — *Trường C. E. T. H. ở Lạng-sơn có 4 lớp, từ năm thứ nhất đến năm thứ tư, — mỗi lớp có từ 30 đến 40 học trò. — Cả trường có 4 giáo sư, như thế 4 giáo sư phải dạy kiêm 2, 3 khoa : Pháp văn, Địa-dư, Quốc-văn, Hội họa, v. v., Như thế bài vở của học trò sửa chữa không được kỹ — và rất ít — cả năm học chỉ có 10 bài luận Pháp-văn. Có thể xin nhà Học-chính bổ thêm giáo sư được không? nếu xét ra là cần.*

— Cần thì vẫn là cần, vì nhiều giáo sư thì công việc dạy sẽ được chu đáo hơn — tôi biết nhiều nhà giáo phải làm công việc nhọc một quá. Nhưng muốn thêm giáo sư thì phải tốn thêm tiền, đó là một lẽ mà quỹ nhà nước không muốn chịu. Chỉ cách thức dạy ở các trường lycée là tốt mỗi giáo sư chuyên dạy có một môn.

T. K, Haiphong. — *Tôi có người anh lấy em ruột ông X. Tôi có thể lấy con gái ông X. được không, một khi đôi bạn trẻ đã nặng tình yêu nhau và đã cùng thề nguyền. Nếu không, vì lẽ gì? Sự bắt buộc phải xa nhau mãi có hại gì cho đôi bạn trẻ sau này không?*

— Có thể lấy nhau được lắm, không có sự gì trở ngại về phương diện luân lý cả. Như vậy duyên cớ bắt buộc xa nhau không có, nếu không vì sự ngăn trở của người thân thích. Xa nhau thì vẫn thiệt thòi, cái đó đã bẩn.

Huyện Nuôi, Tourane — *Nhà thờ (l'Eglise) gia tô rơ đắc hay cải lương, bên ta chi đông rất lớn, có phải bởi tòa thánh La-mã và Hội chính bên Mỹ gửi tiền sang không. Nhưng tòa thánh La-mã và Hội chính lấy lợi tức đâu được nhiều vậy?*

— Những tiền chi phí xây dựng nhà thờ ở đâu do giáo dân cùng ở đấy, và do các mối lợi khác của chi đạo (trường học, nhà cửa v. v.). Tiền chi phí ở Tòa Thánh La Mã một phần lớn do các giáo dân bên Mỹ gửi cúng.

Ái-Mỹ và Kim-Xuân, Faifoo. — *1.) Tôi : một thanh niên 18 tuổi, học giỏi, yêu mỹ thuật, thích văn thơ và thể thao. Tôi yêu tha thiết một cô gái, cha là người Khách (chinois) mẹ Annam. Lấy cớ gì khinh tôi là người An-nam, cô ấy đã đem thơ tôi ra đọc trước sự chế riễu của công chúng. Trước sự bất lịch sự ấy, tôi nên xử trí thế nào một, dầu tôi vẫn còn yêu cô ấy?*

— Cái cử chỉ của cô gái kia là khiếm nhã và tàn ác. Nhưng cô ta đã có cái cử chỉ ấy có lẽ vì không yêu ông, hơn là vì khinh ông là người An-nam chăng? Nếu vì sự khinh bỉ vô lý này thì cô ta lại càng đáng trách nữa. Nhưng dù vì lẽ nào, cô cũng đã hành động không phải lẽ. Nếu không bằng lòng, cô ấy có thể gửi trả lại thư, hà cớ gì đã đem ra làm một trò chế riễu? Còn về phần ông, nên xử trí thế nào? Nếu ông không còn yêu thì rất dễ dàng, nhưng ông vẫn yêu mới khó. Tình yêu của ông có thể tha thứ cho cách cử chỉ ấy được không? Và ông có thể làm chuyển lòng cô ta được không? Đó là những điều cần để giải quyết. Nhưng ông nên nhớ rằng học giỏi, thích văn thơ, yêu mỹ thuật và cả thể thao nữa chưa phải là những điều kiện cần để được yêu.

2.) Có một lần tôi được nghe cô gái 17 tuổi, đẹp, cha là người khách (Chinois) mẹ Annam, nói rằng : Thà ta lấy ăn mày khách (mendiant chinois) còn hơn lấy người An-nam. Câu nói ấy có ngờ ngẩn và rồ dại không?

— Thì cố nhiên rồi. Sự khinh ghét người khác giống vẫn là một tính quen cho người ta, cần phải lấy xoay xét và lý trí mà đẹp đi. Nhưng đấy chỉ là câu nói của một người nọ, và An-nam chúng ta cũng nhiều người như thế. Song tôi nghe trong Faifoo, người ta và người khách vẫn coi trọng nhau và vẫn gả con cái cho nhau thường.

Trọng Tùy, Nhatrang. — *1.) Người Annam có quyền đổi bạc ngoại quốc (Tàu, Nhật, Ấn-lê, Đức v. v.) ra bạc Đông-dương không? Bất cứ người ấy nhặt được hay đổi chẳng hạn, nhà chức trách có quyền đòi hỏi gì không. Và đổi ở đâu?*

— Đổi được và đổi ở các nhà băng. Không ai có quyền đòi hỏi gì. Nhưng nếu ông nhặt được (nghĩa là bắt được) thì của ấy không phải của ông, phải đưa trình nhà chức trách.

2.) Những người sinh quán ở Xã Tây (mairie) có được hưởng luật pháp như dân thuộc địa không? Nếu không thì lập xã tây có ích lợi gì cho dân?

— Chỉ những người sinh ở các nhượng địa, nghĩa là thành phố Hà-nội, Hải-phòng và Tourane mới được hưởng theo luật Pháp.

Phạm Nghị, Quảng-ngãi. — *Theo những cuộc điều tra của báo «Ngày Mới» về «chửa hoang» và «loạn dâm», các nhà bác sĩ đều nói rằng khoa học kết tội «loạn dâm». Có một ông (tôi quên tên) nói nếu «loạn dâm» là có hại, sao đời nhà Trần cũng vẫn có những vua tốt tướng giỏi. Ta nên tin bên nào?*

— Sự loạn dâm có hại, theo phương diện khoa học, là vì những người cùng một giòng máu lấy lẫn nhau, sẽ di truyền cho con cháu tất cả những cái tốt và cái xấu. Những cái tốt cũng truyền lại, những cái xấu cũng truyền lại, cứ dần mạnh mẽ hơn lên, rồi đến một lúc mất thăng bằng, (thường những cái xấu di truyền mạnh mẽ hơn), nếu không có những giòng máu mới chọn vào. Về đời nhà Trần, và ở Xiêm hồi gần đây, họ nhà vua hay gả lẫn cho nhau vì sợ có họ ngoại chen vào cướp mất ngôi. Việc đời ấy vẫn có những người giỏi không phải là một lẽ phản lại hay chứng thực cái thuyết trên kia, vì — 1°) người ta có thể bảo nếu không loạn dâm có lẽ còn giỏi hơn — 2°) sự loạn dâm có phải có một kết quả xấu hiển hiện ngay tức khắc đâu. Người nói câu ấy là người không chịu suy nghĩ, cũng như nhiều người khác trong xã hội ta, vội tin hay không vì một lẽ không chắc chắn.

N. N. C, Haiphong. — *Một người con trai đi đợi (nghĩa là không theo đạo nào và chỉ nữ có việc thờ phụng tổ tiên thôi) và một người con gái đi đạo thiên chúa yêu nhau và muốn lấy nhau. Vậy hai người ấy phải theo những điều kiện nào để cho tên giáo khỏi phải thiệt và làm vừa lòng hai gia đình người con trai và người con gái?*

(Xin nhớ : hai gia đình ấy không ghét gì đôi trẻ, nhưng lưỡng lự về cuộc lấy nhau ấy chỉ vì khác tôn giáo).

— Trong việc này rất dễ dàng, vì không phải là hai người theo tôn giáo khác nhau. Người con trai đã không theo đạo nào thì việc cưới có thể bỏ thỏa lắm được. Nếu có cần phải theo đôi chút lễ nghi, tưởng hai người đã yêu nhau, chắc không quản ngại để xây dựng hạnh phúc chung của gia đình.

M. K. K. Hưng-yên. — *1.) Một người đàn bà lấy chồng, không đủ tư cách trông nom việc nhà chồng, về chỉ chực để đào mỏ nhà chồng, phá hoại gia đình nhà chồng, không ngày nào là không to tiếng với các em chồng, người chồng có thể vì cớ ấy mà xin ly dị được không. Và như thế nào?*

— Lăng loàn là một cớ, theo luật ta, có thể khiến người chồng xin ly dị được. Nhưng phải có chứng cớ hẳn hoi và chắc chắn, nhất là đối với cha mẹ hay người chồng. Còn sự cãi nhau với các em chồng thì không quan hệ gì.

2.) Thuốc bôi cho sạch lông — như lông nách chẳng hạn — làm như thế nào.

— Cách làm những thứ thuốc này phiền phức lắm. Cô cứ nên mua sẵn thứ «pâte épilatoire» — bột sạch lông — ở các mỹ viện đều có bán. Dùng dầu Paraffine hơ chảy rồi đắp vào da, xong khi khô bóc ra, cũng công hiệu.

(Xem tiếp trang 18)

CẢI CHÍNH

Người ta nói vừa mới có 5.000 vụ ly dị ở Đông-dương, không chỉ mới có năm nghìn cuốn

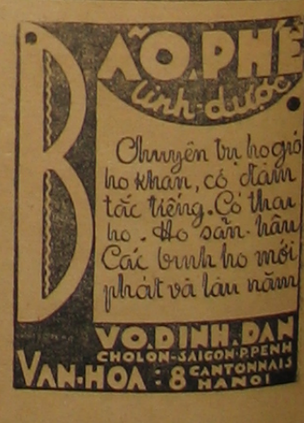
LY - DỊ

Tiểu-thuyết của LÊ-THANH
Tựa của bà NG. THỊ-THẢO

gửi bán khắp Đông-dương, dày ngót 200 trang, giá 0p.45

Mandat đề M. Nguyễn mạnh Bổng
97, Rue du Coton — Hanoi

Thêm cước gửi thường 0p.10 trả tiền bằng tem poste cũng được.

CÔNG DÂN GIÁO DỤC

LÀNG XÃ

của HOÀNG-ĐẠO

Nếu nền tảng của xã hội Pháp là thị xã, mà ta đã biết cách tổ chức về đại cương, nền tảng của xã hội Annam, từ nam chí bắc, là làng.

Làng Annam có khi gọi là thôn, có khi gọi là xã, một đôi khi lại gọi là trang hay trại nữa. Nhưng tiếng làng là tiếng thông dụng nhất, có nghĩa rộng rãi nhất. Một cái thôn, ở trong Nam kỳ, có nghĩa là một cái làng nhớn, nhưng ở nơi khác chỉ có nghĩa là một phần tử của làng, một cái trại có thể là một làng ở ven đồi, nhưng thường chỉ có nghĩa là cái ấp của một gia đình.

Làng Annam là cái phần tử cốt yếu của xã hội Annam. Nhiều gia tộc họp lại, ở chung với nhau một nơi, cùng chịu một lối tổ chức, cùng theo một tục lệ, cùng một tôn giáo, cũng một giống nòi, đó là những tính cách đặc sắc của một làng Annam vô nguyên thủy.

Làng Annam vì đâu mà có ? Tự nhiên theo cái tinh thần riêng của người Việt Nam mà sinh ra hay là ở một nước khác đem tới ? Đó là một vấn đề thuộc về lịch sử, và có lẽ thuộc về lịch sử của những thời đại thái cổ, nghĩa là một vấn đề hiện giờ chưa ai giải quyết được. Có một điều chắc chắn, là làng Annam có nhiều đặc sắc giống làng Tầu. Có lẽ nó là một cái bóng vang của làng Tầu, nhưng có lẽ cái chế độ làng là một chế độ chung cho tất cả dân tộc da vàng ở Viễn đông.

Về cổ thời một ít gia tộc đến chiếm một miếng đất hoang, đất ấy là của chung, nhưng chia ra để mỗi gia đình hưởng một phần trong một vài năm, rồi lại đem ra quân phân lại, thế là một làng thành lập. Mãi đến về sau, mới thấy xuất hiện ra chế độ tư điền ; hồi nguyên thủy, một làng chỉ toàn có công điền mà thôi.

Cái lối tổ chức thành làng ấy chung cho cả Viễn đông, và ta thấy ở nơi khác, ở bên Âu châu chẳng hạn, cũng có một vài xứ đã có thời sống dưới một chế độ tương tự. Chế độ « Mark » của người Đức và chế độ « Mir » của người Nga, có thể đem kể làm thí dụ được. Mark của người Đức, cũng như làng của người Annam, là một bội gia đình gom tài góp sức để cày cấy một miếng đất chung, và miếng đất ấy, cũng đem ra quân phân như công điền ở bên ta. Mir của người Nga cũng vậy. Có điều khác là mir hay mark chỉ toàn có công điền, còn làng Annam thì sớm đã thấy sinh ra tư điền.

Dẫu sao làng Annam, một khi đã có, vẫn giữ mãi cho đến gần đây những đặc sắc của nó. Nghĩa là gần đây cũng như ngày trước, làng annam là một xã hội nhỏ trong xã hội, một nước nhỏ trong một nước, thống nhất về mặt chính trị cũng như về mặt tôn giáo. Cái xã hội nhỏ ấy, không phải là nhân tạo, nó do tục lệ mà lập nên, luật lệ chỉ có việc nhìn nhận mà thôi.

Về mặt chính trị, thì một điều đáng để ý trước nhất, là xã hội nhỏ ấy là xã hội của riêng người annam, người ngoại quốc không được nhập vào. Vì thế nên những người Tầu trú ngụ ở đất Annam họp lại thành từng bang một, không có dính dáng gì đến làng nào ; thậm chí những người khách lai trong một tỉnh cũng không thuộc vào làng Annam mà họp nhau lại để lập thành một làng riêng, lấy tên là Minh-Hương.

Cái xã hội nhỏ ấy được quyền tự trị rất rộng : tự ý tổ chức theo ý muốn, tùy nghi bổ bán những viên chức của mình, tùy nghi bổ bán và thu tập thuế má, tùy nghi tuyển đinh tráng giúp xiệc tuần phòng, có rất ít giây liên lạc với chính phủ.

Lối tổ chức trong các làng không giống nhau hẳn, vì mỗi làng lập hương ước, lập « khoán » một khác. Và lập khoán là gì, nếu không là đặt luật lệ chung cho cả làng, nếu không là làm việc « lập pháp » ? Phép vua thua lệ làng, câu tục ngữ ấy cho biết rõ quyền tự trị của làng về mặt lập pháp lớn là chừng nào. Nhưng nếu khoán mỗi làng một khác, sự quan sát khiến ta thấy nhiều điều giống nhau. Một là trong làng nào cũng vậy, nhân dân chia ra làm hai : dân bộ và dân ngụ cư. Chỉ có dân bộ mới được coi là công dân của làng, mới được quyền ăn nói, bởi vì chỉ có họ mới đóng góp việc làng. Còn dân ngụ cư thường là những người quá nghèo khổ, không có quyền hạn gì hết ở trong làng. Ngay trong dân bộ, ta cũng có thể nhận ra được hai giai cấp : kỳ mục và dân đinh. Kỳ mục là những người giầu có, có chức tước hay danh vọng, còn thì là bạch đinh. Nhưng hai giai cấp ấy không cách biệt nhau như giai cấp quí phái với giai cấp bình dân chẳng hạn ; chịu khó làm ăn cho có tài, có của, tự khắc bạch đinh có thể trở nên kỳ mục, hay chức sắc. Hạng kỳ mục, chức sắc, mà ta gọi là dân anh đứng ra cai quản mọi việc trong làng, còn hạng bạch đinh là hạng người bị trị.

Nói tóm lại, làng là một xã hội nhỏ lúc nào cũng đứng giữa cá nhân và quốc gia. Vua chúa ngày xưa không biết đến cá nhân, chỉ biết làng. Muốn thu thuế, muốn có nhân công đi làm xâu, muốn tuyển lính, không bao giờ chính phủ trung ương gọi đến từng người một, bao giờ cũng hỏi làng, mà chỉ hỏi đến làng. Làng phải tuyển đủ số lính, số phu hay nộp đủ số thuế, còn thì làng được tự do nghị xử với nhau, chính phủ không biết đến. Chính phủ chỉ biết đến những việc xảy ra giữa hai làng lân cận và tìm cách làm cho được hòa thuận.

Số làng không phải bao giờ cũng chỉ có thế. Lập một làng mới là một sự thường. Một vài gia đình đến nơi khoáng dã lập ấp, rồi xin phép lập làng, giồng tre thành lũy để phòng ngừa giặc cướp, xây đình đào giếng rồi lập khoán. Đoạn, xin vua sắc phong cho một ông thần, thế là nước Nam lại có thêm một làng nữa.

Xin sắc phong một ông thần hoàng là một điều cần, vì như tôi đã nói, làng là một xã hội thống nhất về mặt tôn giáo. Ông thần hoàng một làng có khi là một bậc vĩ nhân, có khi là một người có công với làng, có khi lại là một người đê mạt nữa. Làng Gióng có một vị anh hùng làm thần hoàng, nhưng làng Cổ Nhuế lại có người gánh phân, và làng Duyên Túc hay làng Long Khê lại có anh ăn trộm. Nhưng đức hạnh của ông thần hoàng không đáng để ý đến ; điều cốt yếu, là ông giúp cho dân làng làm ăn cho thịnh vượng.

Và để cúng tế ông thần ấy, người ta mới xây nên cái đình. Vì vậy cái đình trở nên nơi hội họp của cả làng và cũng là nơi để định ngôi thứ nữa. Làng là một xã hội cùng theo một tôn giáo, thì lẽ cố nhiên những kẻ cầm quyền ở trong làng phải là những người gần gụi ông thần hoàng nhất, phải là những người có quyền dự vào việc tế thần. Và cũng do cái lý ấy, sinh ra những tục lệ đóng góp, biếu sén, chiếu trên ch ếu dưới, thủ lợn với phao câu.

Hoàng-Đạo

UỐN TÓC ĐIỆN ĐỦ KIỂU ĐẸP

GIÁ UỐN TÓC TỪ 1$ ĐẾN 18$

Sửa răng đen trắng đều đẹp

Sửa người, mặt bằng máy điện Mỹ

MỸ-VIỆN AMY 26, phố Hàng Tha[illegible] — Hanoi

TIN VĂN... VẦN của LÊTA

Tuần vừa rồi, những thư gửi cho Lêta phần nhiều là thư hỏi lục vấn.

Nhiều bạn hỏi những câu mắc cho Lêta quá. Xin khất khi nào nghĩ được câu giải đáp sẽ trả lời.

Lại có những câu hỏi vu vơ, thí dụ về :

1· Sự liên lạc trong sự làm ăn và giờ ăn giấc ngủ ;

2· Những cách tìm cảm hứng của những bạn hữu Lêta và của các nhà văn khác ?

3· Sao Sacha Guitry lấy vợ nhiều lần thế, và như thế để làm gì ?

Mấy câu này, theo giọng trong những bức thư, nửa có tính cách trịnh trọng rắc rối, nửa ra vẻ hỏi lỡm một cách có duyên.

Lêta thưởng thức ý vị của sự khôi hài.

Còn về phần rắc rối thì ở mỗi câu Lêta xin trả lời một tiếng 1·) chịu ; 2·) chịu ; 3·) chịu.

●

Trong một bức thư khác, một bạn thuật cho Lêta một truyện nực cười.

Câu hỏi của bạn, đã có thư trả lời riêng.

Nhưng ở đây Lêta muốn đem câu chuyện kỳ khôi đó mách độc giả.

Trên một chuyến xe lửa miền Trung (từ Huế đi Quảng-trị), một người học sinh (chính là người viết thư cho Lêta) gặp một người đàn ông ăn mặc y phục nhà binh. Lân la, hai bên trò chuyện.

Lúc hỏi tên, người học sinh thấy người lính ấy tự xưng chính là ông... Hoàng Đạo.

Người học sinh ngạc nhiên :

— Ông Hoàng Đạo ?

— Phải, Hoàng Đạo, viết báo *Ngày Nay* ấy mà...

— Nhưng sao ông lại ăn mặc binh phục ? Ông Hoàng Đạo có đi lính đâu ?

Nhưng bây giờ tôi đi lính. Tôi là lính tình nguyện mà.

Rồi người lính tình nguyện tên là Hoàng Đạo kể đến nhiều chuyện viết báo của mình, trong đó có những lời quanh quẩn nghe không có vẻ Hoàng Đạo lắm.

Thấy vậy người học sinh để bụng, giữ lấy bức ảnh mà người lính Hoàng Đạo trao tặng với hai chữ ký tắt H.Đ. Rồi viết thư hỏi Lêta để cho biết rõ sự thực.

Sự thực người bạn miền Trung đã biết : Hoàng Đạo hiện vẫn ở Hanoi, ngày nào cũng vẫn đến tòa soạn *Ngày Nay*, và chưa hề làm lính một phút nào hết.

Kết luận truyện này ?

Xin để phần ông Hoàng Đạo giả hiệu nào đó.

●

Tin thơ... thẩn.

Như các bạn đã biết (hay nếu chưa thì bắt đầu biết từ hôm nay) : Nữ Sĩ Ngọc Đài ném một hòn gạch vào làng thơ. Nghĩa là làm một bài thơ ném ra để mời các thi nhân họa lại.

Thơ rằng :

Tang-bồng hồ thỉ chí nam-nhi,
Gặp nội tài trai hẳn thế thì.
Giúp nước trở nên tay nghĩa hiệp,
Quên mình đáng gọi bực tu mi.
Việc nhà gánh vác em xin nhớ,
Cuộc thế tung hoành cậu cứ đi
Đem lại hòa bình cho thế giới,
Chén mừng đợi lúc cởi chinh y.

●

Bài thơ ấy chẳng biết có nhiều người họa chưa.

Chỉ biết mới có một nhà văn, ô. Bùi kim Ốc cảm vì văn chương và chí khí, gửi tặng nữ sĩ một bài tập Kiều, trong đó có câu :

Cho hay thục nữ chí cao.
Tấm lòng nhi nữ cũng xiêu anh hùng

Thục nữ là nữ sĩ Ngọc Đài.

Còn anh hùng, cố nhiên là ông Kim Ốc.

Thực là một cách tiện lợi để thành danh nhân.

Người ta tự gắn mề đay vào ngực rồi ra mặt với thiên hạ.

●

Theo gương Ngọc Đài nữ-sĩ, một cô bạn gái gần nhà tôi, cũng lấy một cái tên cao quý : Vân Lâu.

Và cô cũng vừa nghĩ được một bài thơ đăng báo mở cuộc xách họa.

Lạ nhất là hai bài thơ của hai nữ sĩ có những vần giống nhau.

Thơ rằng :

Nóng ruột làm sao tính nữ nhi !
Lòng xuân sủng sục tuổi đương thì,
Ái ân tìm mãi thành hoa mắt
Tình nghĩa trông hoài đến mỏi mi.
Ngán nỗi duyên kia chầm chậm đến
Buồn thay xuân ấy vội vàng đi,
Nào đâu những bức cầu hôn điệp ?
Xin ký hai tay để chuẩn y.

Phần thưởng cho bạn nào họa được bài hay nhất (hay không hay nhất cũng được) là một của quý vô ngần : vì đó là chính mình nữ tác giả bài nguyên xướng.

Những thi nhân chư tử phải theo hai điều kiện : chưa có vợ và chưa già.

Lại xin nhớ thêm : người trúng giải không được từ chối phần thưởng.

Lêta

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANH

68-70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL 525

NHỮNG CHUYỆN NHỎ

TRONG CHỢ PHIÊN

TRONG phòng hòa nhạc, tối chủ nhật.

Hát tuồng.

Tôi sang sướng vì đã lâu lắm, tôi không xem tuồng. Một dịp để ôn lại những cảm tưởng ngày trước.

Trời sinh ra một người đàn bà đẹp, và để làm cho tôi mất hết vui thú.

Đó là một người đàn bà. Đẫy đà, mặt đánh phấn vụng, đồ vàng đeo loạn mắt, bà ta miệng nhai trầu một cách không nể gì người bên cạnh và bầy dãi tất cả sự kiêu hãnh ngạo mạn của sự giàu sang.

(Ngoài sự dụng để làm chướng mắt tôi, thử người này còn là những tay cổ động cho người đời thủ cảnh phú quí.)

Trước lúc mở tuồng diễn, bà ta không thèm để mắt đến tôi. Nhưng cái trò vui, sau lúc mở màn, làm cho bà bằng lòng, và không lôi thôi, bắt tôi trả lời một câu hỏi :

— Kìa ! cái ông áo kim tuyến kia, chắc là vua đấy nhỉ ?

Tôi đưa mắt nhìn bà ta với sự ngạc nhiên khó chịu. Nhưng người đàn bà không thèm biết. Bà ta thản nhiên trông thẳng, và một lát hỏi thêm :

— Còn cái anh chàng trai trẻ đẹp đẹp kia là gì ? là phò mã phải không ?

Sự im lặng của tôi khiến bà liếc nhìn tôi một cái nhanh và hừng hờ, và thêm hai tiếng : « hở ông ? » để làm ngọt ngào cho câu hỏi.

Tôi nhìn một lát cái anh chàng trai trẻ và đẹp đẹp : mặt anh ta ngắn một cách lạ, vuông thành góc, đánh phấn rất hồng và rất trắng, và cái mồm rộng đỏ loét những son. Tôi nhũn nhặn thú thực sự dốt nát của mình. Thế là đủ làm cho bà « láng diềng » tôi phật ý. Bà không giấu những ý nghĩ bà dành cho tôi. Bà lẩm bẩm : « Hừ... có thế mà... » Nhưng còn những ý nghĩ mà bà im, không nói ra thì hẳn rất xa sự tử tế.

Rồi, cho bõ ghét, bà nhất định ngoảnh đi không thèm nói với tôi một lời nào thêm. Tôi cũng mong được bà ghét như thế.

Nhưng, đến thế cũng không được nốt : bỗng chốc bà lại hỏi dật tôi một hỏi :

— Này,... ông. Sao cái ông áo vàng kia lại phải lễ ông rán bạc ?... Ồ ! sao cái ông áo thụng trắng lại quay đi mãi thế... Này ông, ông đứng góc kia hẳn là bố ?...

Tôi hoảng lên, vội đáp :

— Vâng ! là bố.

Rồi từ đấy tôi cứ đem lời bà nói ấy mà trả lại bà.

— Vâng, chính thế : thực là vui.

— Vâng, vua phong chức.

— Vâng, đáng khen.

Kẻ ấy cũng hiện nghiệm vì làm cho bà ta được hài lòng và để tôi yên, không căn vặn hỏi nữa. Một lần tôi đáp :

— Vâng, cô xinh xinh ấy là công chúa.

Nhưng vì tinh thần bình phẩm bị xúc động, tôi nói cho mình nghe :

— Đáng tiếc !...

Bà « láng diềng » quay ngoắt đầu sang nhìn tôi bằng đôi mắt quá chừng nghiêm nghị. Tôi hối hận không kịp, vì trong thì giờ đó tôi nói xong câu này ?

— Người đẹp thế mà diện công nhắc, ăn mặc lố lăng...

Tôi nói theo cách thầm mỹ của tôi. Bà hiểu theo nhẽ của tôi. Bà ghé gớm phân giải cho tôi nghe và thiếu chút nữa cầm tay tôi lắc :

—Lố lăng ? Lố lăng đâu mà lố lăng ? Ông không biết áo triều phục phải thế chứ.

Tôi phạm thêm một tội nữa là bênh vực lý của mình :

—Đành vậy, nhưng tôi thấy y phục không phải đời Đường...

Thế là xong rồi ! và ngồi cạnh tôi cắm mắt nhìn vào tận tâm hồn hối hận của tôi, rồi ngẩng mặt đi đằng khác, bĩu môi ra dài cũng như cái giọng dạy riếc. Bà rêu rao :

— Không phải đường ! Thế nào là không phải đường ! Cứ như lối cải lương tân thời ấy, có mà ma nó xem ! Hừ, không — phải — đ-hường ! — Tôi cứ...

Câu nói càng về sau càng lên giọng. Một vài người đã ngoảnh nhìn dồn về phía « chàng tôi ». Tôi phải lập mưu. Tôi nghiến cổ thực dài nhìn trân trân lên sân khấu, đem hết sự ngạc nhiên chăm chú cho hiện ra mặt, hai mắt mở lớn, và tôi khẽ hỏi :

— Ồ ồ, lạ chưa...

Tính tò mò của đàn bà bẽ ngay đầu bà cho quay về phía xảy ra việc lạ. Mất bà hau háu nhìn trong lúc miệng hỏi :

— Cái gì thế ? đâu ? đâu nào ?

Bà không được tôi trả lời.

Tôi nhìn trộm bà một cái rồi từ từ đứng dậy lấy ra đằng sau và lẩn đi một chỗ khác có một người thanh niên trạc tuổi tôi đến kế vị.

Tôi cứ thương hại mãi anh chàng.

LÊTA

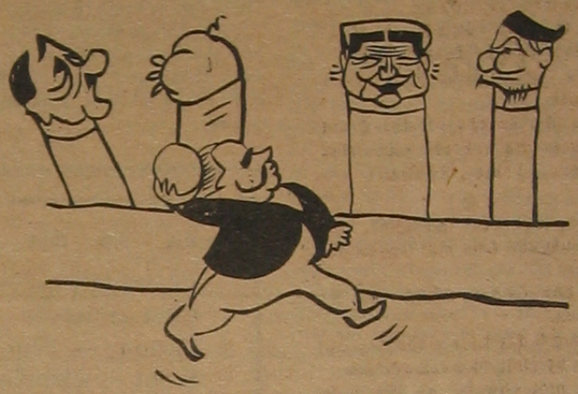
CHỢ PHIÊN THANH NIÊN

giúp chiến sĩ ngoài trận

2 — *Công chúng xô nhau vào. Họ không khạc được ra lửa nhưng mửa ra tiền thì họ làm dễ dàng lắm. Một cô thiếu nữ gài hoa trên ngực họ, thế là lòng họ nôn nao, xao xuyến, rồi ruột... tượng có đồng nào họ nôn ra cho hết.*

5 — *Những người ưa cử động, đến ném mấy cái bia hình những danh nhân của Bắc-kỳ và thế-giới như Hitler, Xã-Xệ, Bang-Bạnh, Lý-Toét, và bà Bê-Tý, chúa động hàng Bạc. Hitler hôm ấy phải một bữa khổ sở. Động ai ném là ngã bổ chửng ra. Chỉ có chúa là khỏe. Một ông trạng-sư người Tây ra hết sức mà không làm ngã được chúa.*

6 — *Những người hiếu chiến thì đến phá thành Berlin ở gian Anh-Sáng. Phá, nghĩa là đánh đổ một cây nến cắm trên bàn bằng cách xô những xe tăng Hàng Thiếc vào cây nến. Phá xong, được tặng một gói kẹo .. đạn.*

7 — *Nhưng đông hơn hết là số người đến — cũng gian Ánh Sáng, — để mấy họa sĩ vẽ tốc hành cho những bức truyền thần mà mươi năm nữa sẽ giống, hay những bức thiếu tai thiếu mồm mà phải trả thêm tiền mới có đủ...*

8 — *Mười hai giờ đêm. Người ta ra về.*

hả hê ngay khi chợt nhớ ra mình vừa mới đánh ngã Hitler và phá thành Berlin không biết bao nhiêu bận.

(Những tranh 1, 3, 4 : kiểm duyệt bỏ)

của Tô Từ

«Ngày Nay» nói chuyện

(Tiếp theo trang 14)

Mme Quy, Hanoi. — 1.) Làm thế nào chữa được bệnh táo ?

— Bệnh táo là một thứ bệnh rất nhiều người mắc, ảnh hưởng về sức khỏe rất tai hại, tuy chậm, — và rất khó chữa khỏi. Nguyên nhân chính là ở sự ít vận động, sống một đời trì trệ. Muốn khỏi, phải năng vận động luôn (hoặc tập cử động những bắp thịt ở bụng), ăn những thức giản dị, nhiều rau và nhiều hoa quả, nhai kỹ để thức ăn nhuyễn nước bọt. Có thể dùng dầu tẩy nhẹ và vô hại như Lorsga, hay rẻ hơn, Huile de Paraffine. Ăn uống điều độ.

2.) Dùng bột ngô để rửa tay có lợi gì cho da không ?

— Tôi không rõ, vì chưa dùng bột ngô để rửa tay bao giờ (và cũng chưa có ai dùng). Nếu bà thấy có kết quả thực thì cứ nên dùng. Còn không, xà phòng, thanh hay crème cũng đủ rồi.

3.) Nhịn ăn có thể gầy được không. Hay có thể uống gì mà gầy được ?

— Nhịn ăn mãi tất nhiên phải gầy, nhưng đó là cái gầy nguy hiểm. Uống dấm cũng nguy hại chẳng kém. Rút lại, muốn được thon người (chứ gầy thì xấu), phải năng vận động, ít ăn mỡ hay những thức có bột, dùng hoa quả hay nước hoa quả (jus de fruit) nhiều, ăn những bữa nhẹ. Nhưng chớ kiêng khem quá như người ốm mà sinh ốm thật.

Huỳnh Ba. — 1.) Người ta có quyền cấm nghề xem tướng bằng các khoa học (triết tự, chỉ tay v. v.) ? Nếu có thể thì đó có phải là cách bói toán huyền hoặc không ?

— Không cấm các cách xem bói tướng, không phải là nhà nước chính thức công nhận những khoa ấy. Bói toán có từ đời thượng cổ, khoa học đời nay không bác bẩn nhưng cũng không công nhận vì những chứng cớ xác thực chưa có. Người ta để cho các thầy bói toán làm nghề của họ, vì đem lại chút hy vọng cho người đời đổi lấy chút tiền cũng chẳng sao. Duy hễ lừa lọc thì không được.

2.) Không kể về hình thức và sang trọng thuốc lá thơm đắt tiền và thuốc lá thường rẻ tiền, đằng nào bởi có hại hơn ?

— Thường thì thuốc lá đắt tiền vẫn tốt hơn, nghĩa là ít có hại hơn, vì toàn lá thuốc chọn lọc kỹ. Nhưng dù nhiều hay ít tiền, hút nhiều quá vẫn có hại.

3.) Mình có quyền đánh giá một cái tật danh dự khi một người trên — vô cớ đánh mình hay áp bức đánh mình không ?

— Có quyền lắm. Vì đo chỉ là một cách giữ mình, bởi không ai có quyền xâm phạm đến danh giá của mình cả. Nên nghĩ cái giá trị và danh dự của mình là đáng trọng.

HỘP THƯ

Mlle Thanh Thủy, Huế. — 1.) Khó mà có thứ thuốc ấy — 2.) Trong luật bỏ đã không có điều kiện ấy, thì việc xin ly dị cũng khó. Nhưng có thể tùy ở quan tòa định liệu được. Và việc ấy phải được chứng thực một cách rõ rệt. 3.) và 4.) Nếu chắc chắn người chồng như thế thì hạnh phúc trong gia đình không thể có được, dù theo quan niệm nào. Việc ly dị đôi bên có thể thỏa thuận được thì càng hay.

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1939

CABINE PROPHYLACTIQUE
du Docteur HỶ
Ancien Interne de l'Hôpital St Lazare de Paris
Spécialiste des maladies vénériennes

Ouverture en permanence la nuit de 22 heures à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Dề phòng bệnh hoa-liễu)

N° 2, RUELLE HỘI-VŨ

Docteur
Cao xuân Cẩm
de la Faculté de Paris
CHUYÊN TRỊ :
BỆNH HOA LIỄU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại :
153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Ký phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier, Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

Thải chăng là một bịnh NAN Y ?
KHÔNG !
Bịnh đi-tinh vẫn chữa khỏi được
NHƯNG
Phải chữa càng thuốc
CÓ TINH ICH THỌ
mới chắc chắn dứt tuyệt.
VÕ-ĐÌNH-DẦN
CHOLON-SAIGON-PPENH
AN-HOÁ
8, CANTONNAIS, HANOI

Quần áo dệt CéCé có đủ các hạng
Chemisette — Maillot de bain — Pull'over.
Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.
Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas
Scout — Chandail — Combinaison enfant.
Mua buôn, xin hỏi hãng dệt
Cu Chung
100, Rue du Coton
HANOI

C'est écrit :
Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col BALEINÉ et TRUBÉNISÉ chez votre chemisier spécialiste
THUẬN THÀNH LONG
15, Rue du Riz — Hanoi
Agent à Namdinh :
BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Paul Bert — Namdinh

Blouson - Pull'over - Chandail...
Hãng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sợi, đủ các kiểu, các lối, các màu. *Các nhà buôn nên viết thơ ngay về lấy mẫu.*
PHUC - LAI
87-89, ROUTE DE HUẾ
HANOI

VÕ-ĐỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ
8 Place Négrier
HANOI — Tél. 77

Rượu Cốt Nhất
MARTELL
là thứ rượu đã nổi tiếng từ 200 năm nay
ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
L. Rondon & Cie Ltd 21 Bd Henri-Rivière HANOI

Thưa quý ông,
Thưa quý bà

Khi sinh nở, lúc thể thao?
Hoa-Kỳ Rượu-Chổi *soa vào khỏi ngay!*
Té chân, chảy máu, đứt tay?
Cảm hàn, cảm thử soa ngay khỏi liền!

Hộp lớn 135 grs. : 0p.60
Hộp nhỏ 75 grs. : 0p.35

Hỏi ở các nhà Đại-lý :
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khắp Đông-dương có treo cái biển tròn

Vì sao hàng trăm nghìn thiếu nữ
mơ mộng sinh tươi đã chết trong
Nắng Hanh Vàng
Tiểu thuyết của **VŨ - TRỌNG - CAN**
giá 0p.40, cước phí 0p.21
Trong đó sẽ giải quyết rõ ràng những vấn đề thường xảy ra trong gia đình Việt-Nam.
Editions Librairie Centrale
TÔ - VĂN - ĐỨC Directeur. *110, Rue du Pont en Bois — Hanoi*
Tổng phát hành tại *Trung-Kỳ* :
M. LÊ-THÀNH-TUẤN, *119 Bd Gia-long — Huế.*
Nam-kỳ : **MINH - PHƯƠNG**, *15A Cité Văn - Tân — Hanoi*
Bạn Học-sinh ! Đợi gì mà không hỏi cuốn : **NỮ HỌC-SINH** giá 0p.28

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim
SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BẢO THẢO CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyển sách dạy cách nuôi trẻ của Bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 56 HAIPHONG

VIỄN ĐÔNG LẬP BỒN

Hội Đông-Pháp vô danh bản vốn 4.800.000 phật lăng, một phần tư đã góp rồi
Công ty hành động theo chỉ dụ ngày 12 tháng tư năm 1916. Đăng bạ Hanoi số 47
Món tiền lưu trữ : 1.154.678p.41
Tính đến ngày 31 Décembre 1938 để hoàn vốn lại cho người đã góp

HỘI ĐÔNG PHÁP SÁNG LẬP NÊN BỞI HỘI LẬP BỒN TO NHẤT HOÀN CẦU : HỘI SÉQUANAISE LẬP BỒN

Tổng Cục GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN
BẤT ĐỘNG SẢN CỦA BẢN-HỘI Ở HANOI — QUẢN LÝ Ở SAIGON
38-42 Phố Paul-Bert—Giây nói số 821 — 68, đường Kinh-Lập — Giây nói số 20.83

Số tiền mà bản hội trả cho những người trúng số hay bán lại phiếu (tính đến cuối tháng SEPTEMBRE 1939) là : **1.170.270$72**

KỲ XỔ SỐ THỨ BẢY MƯƠI NHĂM

Những số trúng ngày 30 OCTOBRE 1939
Xổ hồi chín giờ sáng tại sở Tổng-cục 30 32, phố Tràng-tiền (Paul Bert) Hanoi

Do ông Nguyễn văn Nghiêm Kỹ-nghệ gia ở Hanoi, chủ tọa, các ông Phạm đình Tan, thư ký hồi hưu ở Hanoi và Hoàng ngọc Bao, nông gia ở Bắc-giang dự tọa.

CÁCH XỔ SỐ — Theo thể lệ các hội thường phiếu đã đóng tiền được dự cuộc xổ số hàng tháng. Trong 3000 số thì được một số chung về hạng phiếu "A" và "A. T." khi chúng thì được hoàn ngay vốn ; về cuộc xổ số miễn trừ cho hạng phiếu A. T. cũng xổ theo cách thức đó. Mỗi bảng bốn bánh xe kiểu « FICHET » — bánh xe đầu có từ 0 đến 9 còn những bánh xe sau có từ 0 đến 9. Vậy mỗi lần quay, con số ở các bánh xe ra chỉ có thể thay đổi từ đến 0 đến 2999.

Lần mở đầu từ quãng 0 đến 2999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quãng 3000 đến 5999 đem cộng 3000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.

Lần mở thứ ba từ quãng 6000 đến 8999 đem cộng 6000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.

Lần mở thứ tư từ quãng 9000 đến 11999 đem cộng 9000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.

Lần mở thứ năm từ quãng 12000 đến 14999 đem cộng 12000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng.

Rồi cứ theo cách thức trên mà mở.

Về cuộc xổ số gấp bội thì trong 30.000 phiếu đã đóng tiền tháng mới mở một số trúng. Cách thức mở cũng như các cuộc xổ số khác duy phải dùng thêm một bánh xe kiểu «FICHET» có từ số 0 đến số 9.

Lần mở đầu từ quãng 0 đến 29.999 số quay ở bánh xe ra là số trúng.

Lần mở thứ hai từ quãng 30.000 đến 59.999 đem cộng 30.000 với số quay ở bánh xe ra để tìm số trúng khi những phiếu phát hành không quá 60.000.

Những phiếu trúng nhằm theo số đã quay ở bánh xe ra	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	SỐ TIỀN HOÀN LẠI
	TARIF "A"	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 0134-0032 0425-1539-1351-1172-0179-2237-2071-1533-0070 0008-1638-1162-0649-0146-2404-2504-0244-1559-2175-2123-2000-0253-2170-2654-0973-1384.	
62.175	M Lê viết Luyen ở Ấp Xuân-An, Dalat, phiếu 500p	500.
74.170	M Đinh quang Nhuyên ở ga Hanoi, phiếu 1000p	1.000.
82.384	Trần thị Khương ở Quần-Phương Thượng, Hai-hậu Namdinh, phiếu 500p	500$
	ANCIEN TARIF	
	Lần mở thứ nhất : Hoàn vốn bội phần	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 21721-26947.	
21.721	Phiếu đã xóa bỏ ở Saigon	
56.947	Phiếu không phát hành	
	Lần mở thứ hai : Hoàn nguyên vốn	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 1565-1241-2423-0161-1482-1989-2393-1196-2385-2404-0143-0518-1111-0768-1875-0283-0606-0317-1924.	
9.161	M. Triệu minh Huê, 26 phố Doudmont, Saigon, phiếu 1000p	1.000.
51.347	Phiếu vô danh của người ở 33 phố Francis Garnier Haiphong, phiếu 200p	200.
	Lần mở thứ ba : Khỏi phải đóng tiền tháng	
	Những số đã quay ở bánh xe ra : 0423-2457-0723-1511-2268-0238-0491-0372-1686-2867-1661-0041-1404-1080-0576-1906-1033-2088-0563.	
	Người có tên sau này trúng số miễn trừ trị giá kê ở cột thứ nhất có thể bán lại ngay theo giá tiền kê ở cột thứ hai	Cột thứ nhất / Cột thứ hai
18.491	Phiếu vô danh của người ở Hanoi, phiếu 200p.	200 p. / 107p20
42.576	M. Nguyễn công Danh con M. Nguyễn hữu Thanh ở Baria phiếu 200p	200p / 119.0

Khi trúng số thì chỉ về cứ việc giao lại cái vé tiết-kiệm và lãnh tiền ngay đủ số bạc nguyên hiện.

Kỳ xổ số sau định vào ngày 28 NOVEMBRE 1939, tại sở Quản-lý 68 đường Kinh-lập (Bd Charner), Saigon

CÁC NGÀI CÓ MUỐN một số vốn lớn mà mỗi tháng chỉ phải để dành một số tiền nhỏ
Ngài cũng mong được dịp may trúng số và lãnh ngay một số tiền to tát
Các ngài nên mua ngay thử VÉ TIẾT - KIỆM MỚI "TITRE A" của bổn hội từ lúc mới mua về được lãnh **50%**. về tiền lời
Người chủ vé gây vốn bằng cách góp tiền từng kỳ trong một thời hạn có thể kéo dài đến 25 năm tùy theo ý muốn mà có thể lãnh ngay số vốn ra, nếu vé mãn

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.
Articles «RECLAME» vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages .	0$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . .	1.70
Ramette de 100 — — quadrillé multiple . .	1.20
Plumier laqué, couvercle chromos	1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces . .	0$88 & 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage . .	1.18
— — — en pochette . .	3$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolares sur demande

L'I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE **HANOI - HAIPHONG**

POUDRE TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant *parfaitement naturelle*. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de le Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bổ Hồng Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cố khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều ; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đái hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỏi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sài, bổ tì, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bổ Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn ; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiêu với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc «Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê» số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-cẩu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, «bất lực», liệt-dương» được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả kiến nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần thước và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Không chịu lấn chất thuốc phiện (nhà Đoan đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời ! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lắng lơ ! Hai câu Sấm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì hễ nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mai ; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rứt nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rứt nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi đâu đâu cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ

88, Phố Chợ Hôm (Route de Huế) — Hanoi

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Âu tả mới rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đấu xảo công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có biếu 2 cuốn sách thuốc « Gia-đình Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Chu-Kang ». Khắp các nơi đều có Đại-lý, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ gian hiệu Phật 12 tay.

Imp. Thụy-Ký, Hanoi Tél. 869

Le Gérant Nguyễn k. Hoàn